The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada.
Telephones: 921-7121 EM 8-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Telephone 994-7917
Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
SATURDAY, MARCH 20, 1965.

CITIZENSHIP BRANCH
OTTAWA
MAR 23 1965
FILE No.
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

1,4

LATVIJA

AMERIKĀ

23. N-RS. SESTDIEN, 1965. GADA 20. MARTA. 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
EM 8-3239, kantorim — 921-7121
Redaktora tālrunis vakaros — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 4035 Rombouts Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A
Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

KĀRLIS TANNIS JUBILĀRS

Uz 65 mūža gadiem 12. martā atskatījās pazīstamais Kanadas latviešu sabiedriskais darbinieks Kārlis Tannis. Viņš dzimis 1900. g. 12. martā Liepājā. Bērnību un jaunību pavadījis Pēterpilī, kur beidzis V. Āboltiņa vadīto Tirdzniecības skolu un reālskolu. 1919. g. 28. janvārī iestājies 1. Latviešu sapieru — inženieru rotā Liepājā, no kurienes 11. februārī nosūtīts kopā ar citiem 11 karavīriem uz fronti — Rudbāržiem un iedalīts Kalpaka bataljona Neatkarības rotā. Tālāk viņš bijis Baloža brigādē un pēc tam Kurzemes divīzijā. Kopā ar Latvijas Kara skolu piedalījies kaujās Rīgas aizstāvēšanā un pie Garozas. Beidzot azkomandēts bruņošanās pārvaldes dienestā.

Studējis tautsaimniecību Latvijas universitātē, kuru beidzis 1928. gada februārī ar ekonomisko zinātņu maģistra gradu!

Latvijā strādājis par kooperācijas revidentu, bijis galvenais grāmatvedis bankā, valsts ierēdnis, revidents, referents revīzijas iestādē Rīgā. Dzīvojis Amerikas Savienotās Valstīs, Vācijā un Anglijā. Pašreiz ir Kanadas valsts ierēdnis Toronto. (?)

Aktīvs sabiedrisks darbinieks, gan kā LNAK Palīdzības nozares vadītājs, gan ilggadīgs tās kasieris, gan Sv. Jāņa ev. lut baznīcas padomes loceklis, pulkv. Osk. Kalpaka bataljona savienības valdes loceklis. Pieder pie studentu korporācijas Patria saimes.

Izaudzinājis 3 dēlus, no kuriem viens architekts, otrs lidotājs, trešais pastarīts — vēl vidusskolnieks. Ir arī prāvs mazbērnu pulciņš.

SAPŅU SPĒKS

Daugava veļas un šalc vienīgi mūsu atmiņu un sapņu dārzā. Mēs vairs neredzam tās ūdeņu spožumu, krāču sasistos putu vainagus. Tikai pa kādas tālas redzēšanas tiltu noejam tās krastos, klausāmies ūdeņu dimā, tīksminamies zaļo mežu grēdās, kas tik krāšņi apjož mūsu liktenupes krastus. Tā nu jau dziļi grimusi aiz ārdošo notikumu un jaunu pārvērtību sienas, it kā nomācot mūsu cerības un tiekšanos nokļūt atpakaļ dzimtajā lizdā, vietā, kuru nekas nespēj aizstāt. Bet jo šaurāka gaismas svītra, jo vairāk sapņu un zīlējumu. Jo mazāk cerību, jo vairāk ticam un paļaujamies sapņiem un visam tam, kas tajos tik krāšņi uzburts.

Tumsa uzrauš cerības gaismai. Tā tas šodien ar mums. Tam ir sava dziļa sakarība ar dzimteni un tās nākotni, ja mēs svešumā daudzām lietām, gadījumiem un norisēm piešķiram latvisku apzīmējumu. Vienalga, vai tā būtu Latvijas upe, pilskalns, ezers, vai mežu novads. Tas mūs garīgi iesilda un rosina apziņu, ka mēs vēl neatlaidīgi un vienmēr piederam savai tautai un esam pilni cerībām, ka nedienas beigs. Arī trimdas laikam savs noslēgums.

Tieši šajās dienās, ar ievērojamu gadskārtu visu trimdinieku acu priekšā nostājas kāda mūsu organizācija, kas izaugusi aiz stiepļu žogiem gūsta nedienās, dažkārt izsalkuma mocīta un morāli pazemota. Izkarsuši kara ellē, mūsu leģionāri nešaubīgi ticēja, ka ir jāpanāk kāda kaujas biedru brālība, kas uztur ticību Latvijai ne tikai pašos, bet arī visā tai bēgļu drūzmā, kas bija ievēlusies vācu zemē, britu salās, Skandināvijas valstīs un daudzās citās zemēs, kas bija atvērušās durvis latviešu bēgļiem. Mūsu leģionāri panāca ne tikai kādu tēraudisku saliedētību savā starpā, bet izstaroja uz ārieni kādu cēlu nacionālās kopības gaismu, kas spēja rosināt, vienot un uzmudināt dažkārt zūdīgās bēgļu dvēseles.

Daugavas Vanagu apzīmējums nav tikai organizācijas nosaukums. Tajā slēpjas dziļa nacionāla sūtība — cīņas dinamisms par Latvijas brīvības atgūšanu. Tie nav putni, kas meklē lizdām vietu svešumā: tie ir putni, kas lidos atpakaļ uz Daugavas krastiem, uz svēto zemi — Latviju.

Šodien vairs nav laika vai vajadzības, aizsēroties pagātnē aiz gūstekņu nometņu žogiem. Leģionāri izbriduši dziļus purvus — pārvarējuši morālā trieciena sekas, kuras viņos iecirta Kurzemes cietokšņa piespiestā kapitulācija. Ko viņi gan spēja darīt tik briesmīga lēmuma priekšā?

Vienu kauju zaudējot, karavīrs nekad nedomā, ka arī nākošā būtu tāda pati. Tas morāli viņu pazudinātu. Tā arī visus divdesmit gadus Daugavas Vanagi — organizācija ar kareivisku izcelsmi un kodolu — ir turpinājusi cīņu Latvijas brīvības labā. Šai ziņā mums nav jānodarbojas ar pašslavināšanu. Pēc ienaidnieka niknuma vērtējams, cik daudz DV paveikuši un vēl šodien paveic Latvijas labā.

Kaujas laukā nepabeigtais jau 20 gadus uzrāda turpinājumu Daugavas Vanagu darbā. Ko neuzveica ieroči, to paveiks viru valoda un idejiska degsme šķietami mierīgajā pēckara dzīvē.

Šo darbu reiz augstu novērtēs un godās brīvību atguvusi tēvzeme.

P. Grods

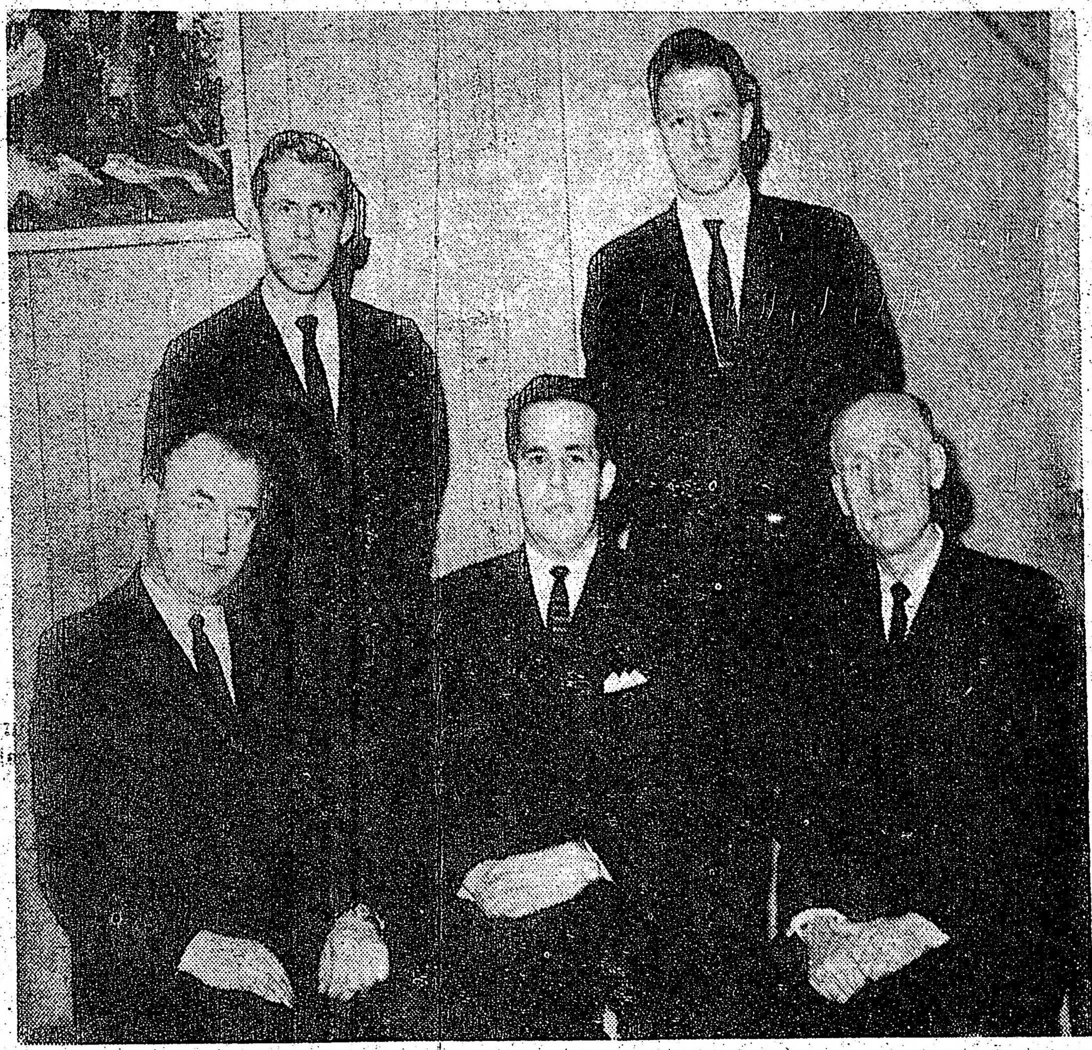

Baltijas tautu federācijas Kanadā jaunā vadība. Uzņēmumā 1. rindā: kasieris G. Simanovičus (Lietuva), priekšsēdis T. Kronbergs (Latvija), priekšsēža vietnieks H. Kullango (Igaunija), 2. rindā priekšsēža vietnieks U. Ulaka (Latvija) un sekretārs A. Rolavs (Latvija). Foto: JAK

S. Vidberga 75 g. jubileja

Šogad mūsu pazīstamais grafiķis Sigismunds Vidbergs var atskatīties uz 75 mūža gadiem un mākslinieciskās darbības 50 gadiem. Vidberga jubilejas atzīmēšanai nodibinājusies komiteja, kurā darbojas G. Risberga, prof. A. Annus, A. Lidacis, K. Rabācs, H. Vītols, N. Vidbergs un A. Zvēriņš.

Vidberga darbu izstāde notiks no 4. līdz 11. aprīlim Ligoa Dunkanes galerijā, 215 E. 82. St., Manhetenā (atvērta svētdienās no pl. 3—6 p.p., darbdienās no pl. 1—6, pirmdienās slēgta). Izstādes atklāšana ar pārskatu par mākslinieka darbiem notiks 4. aprīlī, pl. 3 p.p.

Pēc atklāšanas, pl. 4.30 Sheraton - Atlantic viesnīcā (Red room), Broadway and 34. St. Manhetenā, S. Vidberga godināšana ar mūzikāliem priekšnesumiem un azaidu. Piedalīšanās maksa banketā $ 5.—. Viesus lūdz iepriekš pieteikties pa tālruni Ņujorkā: FO7—2946, Longailendā: MO1—5569, vai pa pastu A. Zvēriņam, 20 Lakeview Ave., West Islip, N. Y. 11795.

Modri par jaunatni

Klīvlendas Apvienotās draudzes namā 13. martā sākās ASV un Kanadas skautu un gaidu jendu vadītāju konference. To atklāja ASV skautu jendas priekšnieks A. Artmanis. Konference sākās ar māc. K. Brieža vadīto svētbrīdi.

Personīgi konferenci sveica Kanadas gaidu vadītāja A. Martinsone. No KLB sveica K. Bramanis, DVA — E. Daniels, Miera draudzes — F. Pampe, Apvienotās latviešu draudzes — A. Veits, Apv. dr. svētdienas skolas — M. Grīns, Miera un Mārtiņa Lutera draudžu jaunatnes pulciņa — Kalns, Veco strēlnieku kopas — J. Ezergailis, no ALAs kopas R. Krūmiņš un ALAs priekšsēdis [illegible] Kalniņš. Rakstveidā konferenci bija apsveikuši: sūtnis prof. Dr. A. Spekke, ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš, Latvijas konsuls Kanadā V. Tomsons, ALAs kultūras biroja vad. P. Norvils un daudzi citi. Konferences vadībā izraudzīja Dr. A. Freimani un Nīgali, bet sekretāriātā Leimani un Treimani. Plašu un izsmeļošu ziņojumu sniedza skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis V. Klētnieks. Skautu vadība nav pret jaunām idejām, bet nevar pielaut nepārdomātus soļus. Visas iekšējās nesaprašanās, ja tādas rodas, ir jākārto mājas kārtībā, tās nedrīkst iznest uz ielas. Vienmēr jābūt modriem par skautismu. Iekšējo konfliktu kārtošanai ir goda tiesas. Staburaga bērnu pēdas mums jātur miļas, kaut arī drīzumā tās pārklās lieli ūdeņi. Ziņojumi no vietām norāda, ka skautu organizācija stāv savu uzdevumu augstumos un vienības ir modras par saviem uzdevumiem un mērķiem.

Informācijas daļas vadītājs priecājās, ka latviešu trimdas prese labprāt uzņem ziņojumus par skautu darbību, tomēr ideologiskus rakstus pieņem retāk. Akūts ir jautājums par skautisma literātūru, jo Latvijā un Vācijā izdotā ir izbeigusies.

Skautu un gaidu konference turpinājās 14. martā ar svētbrīdi — dievkalpojumu Apvienotās draudzes dievnamā māc. K. Brieža vadībā. Altāri puškoja Sv. Jura dienas tradicionālie pūpoli.

Tālākā konferences darba kārtībā vadītājs V. Klētnieks referēja par kursiem, kas izraisīja ļoti dzīvas debates. Izteica vēlēšanos kursu apmeklēšanu padarīt dzīvāku un nolēma, ka Garezera kursi rīkojami arī turpmāk. Kursu laiku un vietu izziņos vadība. Tāpat rīkojami sagaitas kursi. Pārrunas izraisīja biedru - veicinātāju komplektēšana, par to referēja ASV jendas priekšnieks A. Artmanis. Atzina, ka biedri - veicinātāji ļoti vēlami un viņu iesaistīšana jāveicina.

(Nobeigums 8. lpp.)

Pekinga pret Kremli

Četri Maskavas demonstrācijās ievainoti ķīniešu studenti atgriežas Pekingā

Komūnistu Ķīna nekad nepiedos Padomju Savienībai to, ka pēdējā gatavojās pulcināt pasaules komūnistus, lai izslēgtu Pekingu no vispasaules komūnisma kustības.

Komūnistu Ķīnas ilgstošā propagandas kampaņa pret Padomju Savienību sāka mest augstu viļņi šī mēneša sākumā, kad Maskavā atklāja deviņpadsmit partiju konferenci. Dažas dienas pēc tam ķīniešu propagandistiem klēpī iekrita jauna viela uzbrukumiem Padomju Savienībai — aziātu studentu demonstrāciju apturēšana Sav. Valstu sūtniecības priekšā Maskavā. Par šo tematu komūnistu Ķīna tagad nemitīgi runā jau veselas divas nedēļas.

Cīņās ar krievu policiju vairāki aziātu studenti tika ievainoti. Četri no tiem atgriezušies Pekingā kur viņiem rīkota īsta varoņu sagaidīšana. Ķīnas presē redzami attēli no Maskavas demonstrācijas mirkļiem — tiem blakus fotografijas no pagājušā augusta Ņujorkas policijas cīņām ar demonstrantiem, kas protestēja pret Vašingtonas politiku Vietnamā. Ar to ķīnieši iecirtuši Padomju Savienībai vienu no propagandas kara sāpīgākiem pliķiem, sludinot saviem lasītājiem, ka beigu beigās starp Sav. Valstīm un Padomju Savienību neesot nekādas starpības. Un nedrīkst aizmirst, ka Ķīnas komūnistu acīs pasaulē nav nekā ļaunāka par Sav. Valstīm.

Vai divu nedēļu nepārtraukts uzbrukums balstoties uz vienu vienīgu Maskavas incidentu Sav. Valstu sūtniecības priekšā neatgādina ķīniešu propagandistu ķeršanos pie slīcēja salmiņa? Rietumu diplomātiskie novērotāji Pekingā šai sakarībā izstrādājuši savu teoriju, kurai būtu jāattaisno ķīniešu rīcības iemesli.

Pēc Chruščeva krišanas un Brežņeva, un Kosigina stāšanās valsts un partijas vadībā, ķīnieši jutušies ļoti neērti jaunās padomju taktikas priekšā. Tas nozīmē, krievi pārtraukuši visus uzbrukumus Pekingai, sludinājuši vienotas frontes nepieciešamību, sākuši asāku valodu pret Sav. Valstīm un norīkojuši Kosiginu vizītēs uz Ziemeļvietnamu un Ziemeļkoreju, ar īsu uzturēšanos arī komūnistu Ķīnā. Šādas Padomju Savienības rīcības priekšā sabrukuši visi ķīniešu argumenti, ka pamatos Kremlī nekas nav mainījies un ka Maskava, kā agrāk, tā tagad pieder ķīniešiem naidīgai revizionistu kustībai. Bet kā par to publiski polemizēt, ja krievi sludina sadarbību komūnistu starpā?

Kosigina un Brežņeva politika nostādījusi Maskavu ofensīvā. Ķīnieši var akceptēt tikai tādu situāciju, kur krievi atrodas aizsardzības pozicijās; tikai tad Pekinga komūnistu pasaulē var cerēt uz jauniem sekotājiem.

Komūnistu Ķīnas politikas pamatos ir nepārtrauktas agresijas nepieciešamība. Ja krievi ar savu miermīlīgo nostāju šo agresiju uz mirkli apturēja, komūnistu Ķīna bija spiesta mākslīgi radīt apstākļus savas agresīvās politikas turpināšanai.

Pekinga mēģināja dabūt pārējos komūnistus savā paspārnē atsaucoties uz vēl vienmēr Padomju Savienībā cirkulējošo pretķīniešu literātūru. Bet Kremļa darbi runāja daudz skaļāku un pārliecinošāku valodu nekā apsīkstošā literātūra. Pārējie komūnisti redzēja tikai to, ka Padomju Savienība prasa pēc komūnistu vienotības. Pretkrievu kampaņai nebija panākumu.

Bet tad Pekingai krita lielais vinnests. Sākās Sav. Valstu gaisa uzbrukumi Ziemeļvietnamai, kas gandrīz sakrita ar ķīniešu un viņu sabiedroto boikotēto komūnistu partiju konferenci Maskavā. Rietumu diplomāti vienbalsīgi pārliecināti, ka Pekinga izdeva pavēli ķīniešu un vietnamiešu studentiem demonstrēt Maskavas ielās, labi zinot, ka krievu policijas pienākums būs viņus apturēt. Agrākās demonstrācijās krievu policija neko daudz neiejaucās, bet

(Nobeigums 8. lpp.)

Latviešu nama Toronto valde ar čaklām talciniecēm — nama saimniecēm. 1. rindā no kr.: A. Briede E. Galdiņa — sekretāre, M. Cine, V. Šķobe — priekšniece, S. Zaķe, O. Vietniece, 2. rindā: Z. Grekere, R. Zamlovska, A. Šērmane F. Neimane, M. Sproģe, I. Stagava — kasiere. 3. rindā Nama valde: A. Šteinbachs — sekretārs, V. Briedis, E. Skujiņš, I. Zamlovskis, K. Suntažs, E. Šķobe — valdes priekšsēdis, K. Korbs, V. Koroļkevics, K. Stagavs — kasieris, A. Kristapsons.

LATVIJA

23. N-RS. SESTDIEN, 1965. GADA 20. MARTĀ.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Kāpēc kļavas lapa?

Kanadai tagad ir jauns kļavas lapas karogs. Izvēle ir pamatota, jo kļavas lapa jau gadu desmitiem ir tikusi uzskatīta par Kanadas nacionālo emblēmu. Bet rodas jautājums — kāpēc tā ir kļuvusi par šīs zemes zīmi kad un kā tas ir noticis.

Oficiālu apstiprinājumu kļavas lapa kā Kanadas nacionālā emblēma pirmo reizi ieguva 1867. gadā, kad tā tika ietverta Kvebekas un Ontario vapeņos. Kopš tā laika tā ir parādījusies uz Kanadas naudas, pastmarkām un militārām nozīmēm. Sākot ar 1867. gadu, kad Aleksandrs Mūrs (Muir) sacerēja pazīstamo dziesmu „Kļavas lapa", tā ir apdziedāta neskaitāmos dzejoļos. Populārā nozīmē kļavas lapa, tomēr tika uzskatīta kā kanadiešu emblēma jau sen pirms 1867. gada.

Kanadas pirmiedzīvotāji, indiāņi, prata tecināt kļavas sulu un no tās iegūt sīrupu un cukuru jau pirms eiropiešu ierašanās. Priekšera Lafitū grāmatā „Indiāņu dzīve un paradumi", 1. sējumā, 343. lpp., ir zīmējums, kas rāda indiāņus šinī darbā. Franču misionāri, ceļotāji un kolonisti drīz iemācījās no indiāņiem kļavu sulas iegūšanas un pārstrādāšanas paņēmienus un atzina tās nozīmi primitīvā pionieru dzīvē. Līdz ar to viņi iemācījās cienīt šī saldā un noderīgā produkta avotu — kļavu. Kanadas franču patrona St. Jean Baptiste, svētkos 24. jūnijā iedzīvotāji greznoja savas mā[illegible] nesa tos savās procesijās.

Pēc 1759. gada, kad Kanada nonāca britu rokās, iekarotie, domājams, kļavas lapu uzskatīja vēl vairāk kā savu simbolu. 1805. gadā Kvebekas laikrakstā „Gazette" kļavas lapa kā franču emblēma tika nostādīta pretim skotu dadzim. Kad 1834. gadā tika nodibināta franču nacionālistu St. Jean Baptiste organizācija, kurai vēl tagad liela nozīme un ietekme Kvebekā, tā oficiāli pieņēma Kvebekā kļavas lapu par savu emblēmu. 1837. gadā nemieru laikā, briti kļavas lapu pat uzskatīja par nelojālitātes zīmi. Šis apstāklis vēlāk Ontario, jeb kā tanī laikā to sauca — Canada West, radīja zināmu pretestību kļavas lapas pieņemšanai par visas Kanadas nacionālo emblēmu.

Tomēr drīz pēc miera iestāšanās britu izcelsmes literāti, kas dzīvoja tagadējā Ontario, pieradusi pie pazīstamajām Anglijas, Īrijas, Skotijas un Francijas emblēmām — rozes, āboliņa, dadža un lilijas, sāka meklēt tipisku Kanadas emblēmu. Neskatoties uz sākotnējiem aizspriedumiem, viņi izvēlējās kļavas lapu, ko jau agrāk bija pieņēmusi daļa Kanadas.

Viens no pirmajiem gadījumiem, kur kļavas lapa literārā darbā tika lietota kā Kanadas emblēma, bija serija gada grāmatu, kas saucās „Kļavas lapa", Dr. Makaula (McCaul) rediģēta, tā iznāca Toronto no 1847. līdz 1849. gadam. Pirmā sējuma ievadvārdos lasāmas šādas rindas: „Kad nolēmām vīt Kanadai literāru vainagu, mēs atzinām, ka tas jāvij tikai pašu kanadiešu rokām un tikai ziedi, kas atrodami Kanadas mežos un pļavās ir savijami ar kļavas lapu."

Otrs sējums 1848. gadā sākās ar vārdiem: Pagājušā gadā, kad mēs iesākām šo darbu, mēs nosaucām to Kanadas emblēmas vārdā". No šī laika literāti arvien biežāk daudzināja kļavas lapu.

Formāli pirmo reizi kļavas lapa kā Kanadas emblēma tika pieņemta 1860. gada 21. augusta sapulcē Toronto, kur apsprieda, kā sagaidīt un uzņemt Velsas princi, vēlāko Anglijas karali Edvardu VII. Dr. Ričardsons ierosināja Kanadā dzimušiem svinību dalībniekiem piespraust kļavas lapu [illegible] un gājienā [illegible] baznīcā nest kļavu zarus. Daži [illegible] jās, ka tāda kanadiešu nogrupēšanās ar savām zīmēm varētu tikt uzskatīta kā lojalitātes trūkums pret Angliju, bet ierosinājums tomēr tika pieņemts. Kanadā dzimušo grupa gājienā ieņēma savu vietu un kļavas lapa Kanadas kļavas lapas karogs, bija redzama blakus Sv. Jura, Sv. Andreja un Sv. Patrika emblēmām.

Tani pat gadā kļavas lapa tika ielikta 100. pulka (Royal Canadians) nozīmē. Drīz vien pēc tam arī citi kanadiešu militāro vienību un policijas nozīmēs un karogos parādījās kļavas lapa. Tagad, kad ir pieņemts jaunais Kanadas kļavas lapas karogs, ir interesanti piezīmēt, ka kādā rakstā jau 1906. gadā ir atrodams ierosinājums gērbona vietā uz Kanadas karoga likt kļavas lapu.

J.Mežaks.

Mag. iur. A. Rozentāls

Uzmanieties, komūnisti pie durvim

Rietumeiropiešiem ir zināms pamats saukt laikmetu no 19. g. s. vidus līdz Pirmā pasaules kara sākumam un arī laikmetu starp abiem pasaules kariem par „labiem zelta laikiem". Sevišķi to varēja darīt tās aprindas, kuru rokās atradās saimnieciskās dzīves vadītāji pavedieni. Tie bija baņķieru atbalstīti uzņēmīgi rūpnieki, kas cēla un laida darbā vienu fabriku pēc otras, pārstrādāja no tālām aizjūras zemēm importētas izejvielas un ražotos fabrikātus vai nu tieši paši vai ar eksportfirmu starpniecību izvietoja citu kontinentu tirgos, galvenokārt Āzijā, Afrikā un citur. Viņi bija tie, kas noteica, kādas preces tālo aizjūras zemju iedzīvotāji varēs no viņiem saņemt un kādas cenas vajadzēs maksāt vai, citiem vārdiem, kādas izejvielas, zemes bagātības un pakalpojumus tie vēlās no viņiem saņemt. Pats par sevi saprotams, ka no šādiem veikalnieciskiem darījumiem profitēja arī financisti, mā, kā zināms, pasaules preču kuģu īpašnieki u. t. t.

Pieminētie „labie zelta laiki", patiesību sakot, ir saimnieciskā un politiskā imperiālisma ziedu laiki, kad Eiropas lielvalstis diktēja visai pasaulei savu politisko gribu un īstenoja savus mērķus saimnieciskās dzīves laukā materiālistisko interešu labā. Ir taču jāatceras, ka vēl 1902. gadā Afrikas kontinentā bija 2 neatkarīgas valstis ar apm. 24 milj. iedzīvotāju, bet pārējie vairāk nekā 100 milj. bija Eiropas valstīm piederošu koloniju iedzīvotāji. Tajā pašā laikā Āzijā bija 6 neatkarīgas valstis ar apm. 780 milj. iedzīvotāju, bet pārējie apm. 800 milj. apdzīvoja Eiropas valstīm pakļautās dominijas un kolonijas. Šīs kolonijas arī bija tie avoti, kas eiropiešiem deva iespēju piedzīvot „labos, zelta laikus.

Tāda galvenos vilcienos bija pasaules saimnieciskās un politiskās dzīves struktūra pirms Pirmā pasaules kara. Tā noslēgumā parādījās kāds fainomens, kas vēl šodien visiem iespējamiem līdzekļiem cenšas pārveidot ne tikai saimnieciskās un sociālās dzīves struktūru, bet arī visu cilvēku dzīvi tās dažādās sfairās, jā, pat pašu cilvēka dabu. Šis fainomens nav nekas cits, kā vien dažu fantastu smadzenēs izperināta jauna priecas mācība — komūnisms, kas visiem lētticīgiem un kritiski nedomājošiem cilvēkiem sola paradīzi zemes virsū. Komūnismu, kā visiem zināms, vispirms sāka īstenot Krievijā pēc t. s. oktobra revolūcijas 1917. gadā. No Krievijas savus taustekļus tās sāka izstiept uz Rietumeiropu, bet bez jebkādiem panākumiem. Tā panākumiem bagāts gājiens sākās pēc Otra pasaules kara, kad, pateicoties toreizējā ASV prezidenta Ruzvelta piekāpībai, Padomju Savienība verdzības važās iekala Latviju, Lietuvu, Igauniju, Albāniju, Bulgāriju, Čechoslovakiju, Poliju, Rumāniju, Dienvidslaviju un Ungāriju, bet sevišķi lielu uzvaru komūnisms ieguva 1953. gadā, kad apm. 700 milj. lielā ķīniešu tauta iekļāvās komūnisma nometnē. Un tagad Padomju Savienība un sarkanā Ķīna visādiem līdzekļiem atbalsta un forsē komūnisma ekspansiju Āzijā un Afrikā, kur arī visumā tas atrod auglīgu zemi. To visu ievērojot, apgalvo, ka komūnisma izplatīšanās ir parādība, kas apdraud ne tikai cilvēka brīvību, bet arī visās kultūrālās tautās pastāvošo iekārtu un uz kristiānisma pamatiem izveidoto garīgo kultūru. Un ja tas tā, tad atkal un atkal tiek deklarēts, ka komūnisms apkarojams visiem iespējamiem līdzekļiem un visādā veidā. Bet kas tad notiek īstenībā?

Lai atbildētu uz tikko pieminēto jautājumu mums vispirms jāsaka daži vārdi par tām radikālām pārmaiņām, kas pēc Otra pasaules kara ir notikušas pasaules politiskā un saimnieciskā struktūrā, un par dažiem faktoriem, kas šīs pārmaiņas ir izraisījuši.

Runājot par faktoriem, kas izraisījuši pārmaiņas pasaules politiskā [illegible] struktūrā, pirmā kārtā jāpiemin nacionālisms. 19. gadusimtā un laikmetā pēc Pirmā pasaules kara nacionālisms bija dzinējspēks, kura iedarbībā veidojās Eiropas politiskā karte. Pēc Otra pasaules kara Eiropas universitātēs izglītotie āziāti un afrikāņi nacionālisma ideju sāka sludināt savās dzimtenēs, un šīs propagandas rezultāts ir tas, ka gandrīz jau visas kādreiz Eiropas valstīm piederošas kolonijas un pat dominijas ir kļuvušas un kļūst neatkarīgas valstis. Kā neatkarīgas valstis tās arī pašas nosaka savu saimniecisko politiku, un tas nozīmē, ka tās nosaka, kādas, kādos apmēros un no kurienes tās importēs tām vajadzīgās preces, kā arī to, kam tās pārdos savus ražojumus un zemes bagātības. Un vēl jo vairāk, tās prasa un arī saņem no bagātākām valstīm Rietumu hēmisfairā financiālu un technisku palīdzību, tā kā pamatoti varam teikt, ka pasaules politiskā un saimnieciskā dzīvē ir noticis pagrieziens par 180 gradiem.

Raugoties uz pieminētām pārmaiņām no eiropiešu un sevišķi no industriālizēto Rietumu hēmisfairas valstu viedokļa, jākonstatē, ka līdztekus tām minētās valstis jau ir iezīmējusies un iedarbojas tā sauktā otrā industriālā revolūcija: ražošanas procesa automātizācija, kas ievērojamā mērā kāpina preču ražošanu. Sauklis — kāpināt rūpniecības produktivitāti — atskan tagad visās industriālizētās zemēs. Tā ietekmē preces tagad tiek ražotas milzīgos apmēros, kamdēļ to ražotājiem ir jāmeklē noiets ne tikai agrākos tirgos, bet arī jāmeklē jauni tirgi, un šī meklēšana arī ir izraisījusi visai sīvu sacensību pasaules tirgos. Bet parasti notiek tā, ka atrast preču noietu agrākos tirgos bij. kolonijās ir visai grūti, jo to uzņemšanas spējas vai nu valūtas trūkuma dēļ vai autarkijas dēļ ir stipri ierobežotas. Šo apstākļu dēļ tad arī industriālizēto valstu valdībām Rietumu hēmisfairā ir jārūpējas, lai tajās ražotās preces tiktu eksportētas, un to tās arī dara, izsniedzot eksportpreču ražotājiem subvencijas, piešķirot vai garantējot kreditus u. t. t., jo tikai tad šo preču ražotājs ir drošs, ka saņems pienācīgu samaksu par eksportētām precēm, ja tās tiek eksportētas uz ne visai drošām maksātspējīgām valstīm. Bet itin dabiski rodas jautājums — uz kurieni tad eksportēt? Kam eksportējamās preces ir vajadzīgas?

Kādreiz Eiropā bija cilvēki, kas nopietni apgalvoja, ka Ex oriente lux — gaisma nāk no Austrumiem. Bet tas bija kādreiz. Tagad no politiskās tumsas Austrumos neizplūst neviens gaismas stars, bet tā kā vēstures plūsmā konstatējami arī daži paradoksi, tad nav nekāds brīnums, ka Rietumu hēmisfairas industriālizēto zemju rūpnieki un tirgotāji ir ieraudzījuši pieminētā tumsā arī kādu gaismas staru, un tas ir: Austrumeiropas un citās komūnistiskās valstīs valda permanents preču bads kaut gan tām ir visiem derīgas izejvielas, dabas bagātības un galvenais, visu kārotais zelts un sudrabs. Jājautā, kāpēc tad sludinātās koeksistences ietvaros nevar sākt tirgoties ar komūnistiem, jo, piemēram, drīz vien pēc Pirmā pasaules kara toreizējais Lielbritanijas premjērministrs Loids Džordžs, kad viņam pārmeta, ka esot slēdzis kādus veikalnieciskus darījumus ar Padomju Savienību, taču pateica, ka Lielbritanija ir ar mieru tirgoties pat ar cilvēkēdējiem. Jā, kāpēc lai netirgojas ar komūnistiem, jo viņi taču ir tikai cilvēku slepkavotāji, bet nevis ēdēji?

Vēsturiskas patiesības labā jāpiemin, ka vācieši un amerikāņi bija pirmie, kas ar komūnistisko Padomju Savienību slēdza plašāka vēriena saimnieciskus darījumus. Vācu rūpnieki 1922. gada 16. aprīlī starp Vāciju un Padomju Savienību noslēgtā Rapallo līguma ietvaros piegādāja Padomju Savienībai vairāku fabriku iekārtas apm. 300 milj. marku vērtībā, un viņu komandētie inženieri un techniķi iemācīja krievu strādniekus apkalpot uzstādītās mašīnas. ASV autorūpniecības magnāts nelaiķis Henrijs Fords savukārt Ribinskā pie Volgas ierīkoja autofabriku. Tas notika tā sauktā „Nepa" (novaja ekonomičeskaja politika — jaunā ekonomiskā politika) laikā, kuru bija ievadījis Ļeņins un izbeidza Staļins, pie kam dažus no vācu inženieriem pat nosēdināja uz apsūdzēto sola. Šinī sakarā valda uzskats, ka vācu rūpnieku ierīkotās fabrikas ir Padomju Savienības kara rūpniecības celmlauži.

(Nobeigums sekos)

GRĀMATU APGĀDS IMANTA

JAU OTRĀ IESPIEDUMA IZNĀK

Pāvila Klāna

SAFARI

spraiga illustrēta grāmata par svelmaino Afriku pēc televizijas filmu ekspedicijas materiāliem, grāmata par melno cilvēku cīņām un baltajiem šodienu, — grāmata par kontinentā vēsturi un moderno lelēm laikmetīgā imperiālisma verdzinātājās Baltijas valstīs, 1964. g. ieguvusi vislabākās kritikas atsauksmes. $ 5.70; Asd 46/—.

OTRĀ IESPIEDUMĀ IZNĀK ARĪ

Andreja Eglīša

patriotiskas dzejas izlase autora izvēlē

„KAD TU ACIS IZSLAUCĪSI, TĒVU ZEME"

— darbs, kurā sakopots viss mūsu izcilā dzejnieka nacionālo pārdzīvojumu un jūtu spēks — brīvības cīnītājus godinot, dzimteni cildinot [illegible] tos mīļos pieminot. Krājums izdots mūsu tautas lielās [illegible] un lielās nelaimes [illegible] kurām šogad paiet 20 gadu. $ 5.00; Asd 38/—.

Visās grāmatnīcās dabūjama

E. Turkinas

LATVIEŠU - ANGĻU VĀRDNICA

kas techniskas kļūmes dēļ bija aizkavējusies un tagad izsūtīta kā subskribentiem un pasūtinātājiem, tā grāmatu galdiem. Tos, kas šo ikdienas darbā tik nepieciešamo praktisko grāmatu vēl vēlētos saņemt, lūdzam pieprasīt vai nu tieši apgādā, vai tuvākā grāmatnīcā. Vārdnīca ir liela formāta un aptver 31.000 vārdu ar dubultsleju tekstu 776 lappusēs. $ 5.70; Asd 46/—.

Pieprasāma visās grāmatnīcās vai tieši apgādā.

Apgāds Imanta
Oldmarken 12
Bagsvaerd — Copenhagen
Denmark

Grāmatvedis

palīdz izkārtot ienākuma nodokļus.

Zvanīt 481—6847 vai vak. 636—8409

V. ZIKMANIS.

GRAMERCY SHIPPING Co. (dib. 1945)
Augstākā labuma bezmuitas saiņi un dāvanas

GR 23 — Economy Giant $21.00
11 mārc. kviešu miltu, 11 mārc. rīsu, 5,5 mārc. tauku, 2,3 mārc. grauzdētas kafijas, 400 gr. augu eļļas.

Auto VOLGA —
5 vietīgs luksa $2627.99
Motoc. JUPITER
3 viet. $488.88

Piegāde garantēta. Parakstītas kvītis. Piegāde 2—3 nedēļās. Pieprasiet mūsu pilnīgo katalogu latviešu valodā.

GRAMERCY SHIPPING Co.
118 E. 28. Street.
New York, N.Y.
MU 9—0598. Atvērts katru dienu no pl. 9—5.30, setd. no 9—12.30.

NAUDU uz USSR

Pilna garantija. Licencēta no Department Banking (N.J.) un nodrošināta par $20.000.00.

Mēs esam vienīgais uzņēmums, kurš piegādā parakstītas saņēmēja kvītis. Piegāde 2 ned. laikā. Nav atvilkumu. Pēc kursa: 9 rubļi par US $10.-.

Nodevas: līdz $30.—$2.75, virs $30.-, — 10%.

GRAMERCY SHIPPING Inc.
744 Broad St., Newark, N.J.

Hugo Vītols

Sigismunds Vidbergs

(1. turpinājums)

Tēva brālis, inženieris būdams, vēlējās redzēt Sigismundu staigājam viņa paša praktiskajās pēdās; viņa ietekmē zēnu nodeva Jelgavas reālskolā.

Reālskolas tais laikos balstījās uz divi pamatiem: matēmatiku un zīmēšanu. Un kamēr zēnam ar zīmēšanu nebija nekādu grūtību, un tajā viss veicās raiti un priecīgi, tikmēr ar Pitagoru un Euklidu viņš nebija nekādos draugos. Beigās bija jāpieņem „nepraktiskākais" kā praktiskākais — jāpamet matēmatika un reālskola, lai pievērstos mākslai vien, un jādodas uz Pēterpils barona Stiglica mākslas skolu, lai kļūtu nevis inženieris, bet mākslinieks.

Un te nu viss kārtojās kā pats no sevis, jo zēnam bija ne tikai griba kļūt par mākslinieku, bet arī nepieciešamais Dieva piešķirtais talants. Skola pēc attiecīgiem pārbaudījumiem, **kuros zēnam** nav ne mazāko sarežģījumu, viņu uzņēma savu audzēkņu **pulkā**.

Tā sākās viņa mākslas mācekļa gadi, kas ilga no 1908. gada līdz 1915. gadam.

Stiglica mākslas skolu, kas savas durvis atvēra jau 1879. gadā, nodibināja ar rūpnieka un intendanta miljonāra barona Stiglica testamentā skolai novēlēto miljonu zelta rubļu. Iecerēta kā mākslas amatniecības skola, tā jo drīz kļuva par visu tēlotāju mākslu mācības iestādi, kur 1882. gadā bija aktu, majolikas, **dekorātīvās glezniecības**, kokgriezuma klases, kurām vēlāk pievienoja ksilografijas, oforta, porcelāna glezniecības, tekstila kompozicijas, tēlniecības, puķu, stiklu glezniecības darbnīcas.

Skolai bija izcila bibliotēka, kurā bez grāmatām bija arī daudz jauno Rietumeiropas mākslas žurnālu. Tā kā tā bija tieši pakļauta **Finanču ministrijai**, ar brīvākām, progresīvākām nosliecēm nekā konservātīvākā **Izglītības ministrija, tad šai** mācības iestādē elpoja brīvāku gaisu nekā izglītības resora „kroņa" skolās.

Un tad vēl kaut kas: skolas inspektors bija latvietis Jūlijs Jaunkalniņš, kurš glezniecību bija mācījies latvieša Lakša - Laksmaņa (1851-85) mākslas studijā Rīgā. Palaikam praktiskais inspektors pildīja direktora pienākumus. Arī paidagogu vidū bija latvieši: Jēkabs Belzēns (dzim. 1870. g.), kurš pirms 1939. gada izceļoja uz Savienotajām Valstīm; tēlnieks Gustavs **Šķilters; Kārlis** Brencēns, kurš mācīja stikla glezniecību, mākslu, ko tas bija piesavinājies trīs gadu **ilgajās studijās** katedrāļu skaistāko logu zemē **Francijā**.

Latvieši Stiglica mākslas skolā bija stiprākā un daudzskaitlīgākā nekrievu grupa. Sigismunda Vidberga studiju laikā **tajā bija turpat ceturdaļsimts** latviešu.

Lielākais kompliments, ko šī skola pelnījusi, ir atzīt, ka tā dziļi un svētīgi ietekmējusi latviešu mākslu un palīdzējusi izkopt un izzarot latviešu tautas aistētiku.

Lai te minam tikai dažus vārdus: prof. Richards Zariņš, Teodors Ūdris - Uderis, Eduards Vītols, Rūdolfs Pērle, Artūrs Baumanis, Pēteris Kundziņš, Oto Skulme, Jānis Kuga, Burkards Dzenis, Kārlis Miesnieks, Ernests Brastiņš, Emīlis Melderis, **Jānis Sudmalis** . . .

Pieminekļi, gleznas, naudas zīmes, feјeriskas dekorācijas, krāšņi baznīcu logu stikli un pat karavīru tērpi veidoti pēc šīs skolas absolventu gaumes, prasmes un vēriena. Jā, kaut ko tai parādā pat Latvijas pilskalni . . .

Neaizmirsīsim arī, ka Pēterpils bija lielas imperijas galvaspilsēta, un ka tajā, bez tēlotājas mākslas un citām augstskolām bija arī izcili, plaša vēriena mākslas mūzeji, no kuriem Ermitāža, Luvra, Prado un Britu mūzeja cienīgs rads, bija visbagātākā. Tur varēja skatīt plašāko Rembranta gleznu kollekciju ar 41 audeklu, 34 Van Deikus, 25 Rubensus, 2 Leonardo da Vinči, Rafaelu, Džordžoni, Ticiānu, Tintoreto, Veronezi, Velaskesu, Murillo El Greko, Surbaranu, Peredu, Hallsu, Pusēnu, Lorēnu, Vato, Šardēnu, Fragonāru . . . Flāmus, italiešus, spāņus, frančus un vāciešus.

Pēterpils mūzejos varēja arī skatīt latviešu Kārļa Hūna un Jūlija Federa darbus; tur vēl darbojās latviešu **mākslinieku biedrība „Rūķis,"** ko bija dibinājuši Ādams Alksnis un Jānis Rozentāls.

Latviešu biedrībā jaunie mākslas mācekļi varēja tikties ar saviem tautiešiem un kollēgām no Mākslas akadēmijas, citu mākslas skolu audzēkņiem, universitātes studentiem, Mūzikas konservātorijas audzēkņiem un pašu Jāzepu Vītolu.

Šai sprindzīgā, rosīgā, centības un cerību elektrizētā gaisotnē veidojās Sigismunda mākslas mācekļa gadi, kur rūpīga amata prasme varēja salīdzināties un mēroties ar Rietumeiropas mākslas skolu augstākiem sasniegumiem.

Studijām tuvojoties nobeigumam, jaunais mākslinieks iepazīstas arī ar krievu kollēgām, īpaši tiem, kas grupējas ap mākslas žurnālu Mākslas pasaule („Mir Iskusstva"): Lanserē, Benuā, Biļibinu, Narbutu un Cechoņinu.

Ar pēdējā palīdzību jaunais Sigismunds jau arī tiek pie vairāku grāmatu illustrēšanas. **Arvien** vairāk un vairāk noskaidrojas arī viņa paša, vidbergiskais stils.

1921. gadā Sigismunds Vidbergs, jau kā izskolojies un savu mākslas gultni radījis mākslinieks, atgriežas dzimtenē, kur tanī pašā gadā Latvijas telegrafa aģentūras mākslas salonā sarīko savu pirmo patstāvīgo izstādi. Tā ir veiksmīga divi virzienos. No simts izstādītiem darbiem, desmit iegūst Valsts mākslas mūzejs un teju pats iegūst sava mūža otro draugu — Letas direktoru Richardu Bērziņu - Valdesu, „Jūras vilku autoru (pirmais bija viņa Reālskolas franču valodas skolotājs Ašils Gornē, pie kura viņš arī apstājās savā vēlākajā Francijas ceļojumā).

(Turpinājums sekos)

Juozs Girņus (Juozs Girnius)

JAUTĀJUMS

JĀNIS SARMA

(40. turpinājums)

urvim

ā ko Padomju Savienību slēdza plašāka vēriena saimnieciskus darījumus. Vācu rūpnieki 1922. gada 16. aprīlī starp Vāciju un Padomju Savienību noslēgtā Rapallo līguma ietvaros piegādāja Padomju Savienībai vairāku fabriku iekārtas apm. 300 milj. marku vērtībā, un viņu komandētie inženieri un techniķi iemācīja krievu strādniekus apkalpot uzstādītās mašīnas. ASV autorūpniecības magnāts nelaiķis Henrijs Fords savukārt Ribinskā pie Volgas ierīkoja autofabriku. Tas notika tā sauktā „Nepa" (novaja ekonomičeskaja politika — jaunā ekonomiskā politika) laikā, kuŗu bija ievadījis Ļeņins un izbeidza Staļins, pie kam dažus no vācu inženieriem pat nosēdināja uz apsūdzēto sola. Šinī sakarā valda uzskats, ka vācu rūpnieku ierīkotās fabrikas ir Padomju Savienības kaŗa rūpniecības celmlauži.

(Nobeigums sekos)

Grāmatvedis
palīdz izkārtot ienākuma nodokļus.
Zvanīt 481—6847 vai vak. 636—8409
V. ZIKMANIS.

GRAMERCY SHIPPING Co. (dib. 1945)
Augstākā labuma bezmuitas saiņi un dāvanas

GR 23 — Economy Giant $21.00
11 mārc. kviešu miltu, 11 mārc. rīsu, 5,5 mārc. tauku, 2,3 mārc. grauzdētas kafijas, 400 gr. augu eļļas.

Auto VOLGA — 5 vietīgs luksa ... $2627.99
Motoc. JUPITER 3 viet. $488.88

Piegāde garantēta. Parakstītas kvītis. Piegāde 2—3 nedēļās. Pieprasiet mūsu pilnīgo katalogu latviešu valodā.

GRAMERCY SHIPPING Co.
118 E. 28. Street.
New York, N.Y.
MU 9—0598. Atvērts katru dienu no pl. 9—5.30, setd. no 9—12.30.

NAUDU uz USSR
Pilna garantija. Licencēta no Department Banking (N.J.) un nodrošināta par $20.000.00.
Mēs esam vienīgais uzņēmums, kuŗš piegādā parakstītas saņēmēja kvītis. Piegāde 2 ned. laikā. Nav atvilkumu. Pēc kursa: 9 rubļi par US $10.-.
Nodevās: līdz $30.—$2.75, virs $30.-, — 10%.

GRAMERCY SHIPPING Inc.
744 Broad St., Newark, N.J.

...nie mākslas mācekļi varēja ...iešiem un kollēgām no Māk... mākslas skolu audzēkņiem, ...iem, Mūzikas konservatori... ...ašu Jāzepu Vītolu.

...rosīgā, centības un cerību ...veidojās Sigismunda mākslas ...ipiga amata prasme varēja ...oties ar Rietumeiropas māk... ...sasniegumiem.

...oties nobeigumam, jaunais ...s arī ar krievu kollēgām, īpa... ...ap mākslas žurnālu Mākslas ...tva"): Lanserē, Benuā, Bilī... ...choņinu.

...ību jaunais Sigismunds jau ...grāmatu illustrēšanas. Arvien ...kaidrojas arī viņa paša, vid...

...munds Vidbergs, jau kā iz... ...ākslas gultnī radījis māksli... ...ntenē, kur tanī pašā gadā ...entūras mākslas salonā sa... ...āvīgo izstādi. Tā ir veiksmīga ...ts izstādītiem darbiem, des... ...ākslas mūzejs un teju pats ...o draugu — Letas direktoru ...aldesu, „Jūras vilku autoru ...ālskolas franču valodas sko... ...kuŗa viņš arī apstājās savā ...ojumā).

...nājums sekos)

Gara Kultūrai

Juozs Girņus (Juozs Girnius)

JAUTĀJUMS PAR CILVĒKU MŪSU DIENĀS

(No grāmatas „Cilvēks bez Dieva." Zariņu Jāņa tulk.)

V

Ātrums ir svarīgākā technikas sniegtā ērtība tāpēc, ka tas dod cilvēkam iespēju atlicināt vairāk brīva laika. Darba mechanizācija patiesi ietaupa laiku un tādā kārtā vairāk brīva laika paliek cilvēkam pašam (mazāk darba dienu un stundu, garāki atvaļinājumi, vieglāks darbs mājās, tālu ceļojumu veikšana īsā laikā u. t. t.). Tas ir būtisks technikas uzdevums, kurā izteicas tā cilvēciskā nozīme. Kā agrāk jau teicām, technika ir nepieciešama, lai cilvēks radītu savas dzīves iespējas, kuras viņš neatrod dabā. Tomēr cilvēkam nepietiek tikai savu dzīvību vien saglabāt. Tāpēc viņš neapmierinās ar esošiem dzīves apstākļiem, bet arvien tiecas atbrīvoties no dzīves iztikas rūpēm („maizes darbs"... Tulk.) un cik iesp.. atlicināt laiku se pašam kā cilvēkam. Katru darbu darot cilvēks „sadilst", vienalga, vai to daram ar „visu sirdi", vai veicam automātiski. Tas, kam visa dzīve paiet tikai darbā, maizes riecienu nopelnot, arvien vairāk vai mazāk tiek garīgi nospiests ar pašu šo darba dzīvnieka dzīvi. Proletāriāts vienmēr palika garīgā šaurumā un veidoja masu. Technikas laikmetā masas nevis izcēlās, bet tik sacēlās, proti, izprata savas līdztiesības uz labākiem apstākļiem, kādu vajag cilvēcīgai dzīvei. Kaut arī no vienas puses ir iespējams darba mechanizāciju uzskatīt par draudiem cilvēka garam (dvēselei), no otras puses — ir neapstrīdami, ka tikai technikas progress dod iespējas visiem sasniegt augstāku dzīves līmeni un ar to pašu atbrīvoties no tās verdzības, kāda rodas, ja visa dzīve jāziedo tikai dzīves iztikas sagādāšanai. Lai cik automatiskais darbs padarītu automātisku arī pašu cilvēku, tomēr tagadnes strādniekam ir plašākas garīgas iespējas, jo viņam ir tāpat vairāk brīva laika. Šī cilvēka atbrīvošana arī ir technikas cilvēcīgā nozīme—„sagādāt cilvēkam brīvību būt ar sevi pašu" (J. Ortega y Gasset).

Kā ātrums simbolizē technikas sagādāto laiku cilvēcīgi nozīmīgai dzīvei, tā steiga — ka cilvēks iegūto laiku tukši izšķiež. Cilvēcīgi nozīmīgai dzīvei vajadzīgs laiks, kas brīvs no ikdienas maizes rūpēm. Technikas progress tādu brīvu laiku cilvēkam sagādā arvien vairāk. Tomēr brīvais laiks vēl neizteic brīvību. **Cilvēka brīvais laiks vēl nenozīmē, ka cilvēks pats ir brīvs.** Kaut arī brīvība prasa zināmus apstākļus, tomēr nevis apstākļi, bet pats cilvēks izpauž savu brīvību. Tāpēc arī technika sagādā cilvēkam brīvību tik „būt sev pašam", t. i. tikai dod iespēju brīvībai, bet to vēl patiesi nerealizē. Ja iegūto brīvo laiku veltī nevis lai „būtu sev pašam", bet lai „izklaidētos" un „aizmirstos", tad tas paliek tukšs laiks. **Steiga nav nekas cits kā tukša laika izpausme:** arvien steidzamies kaut kur, it kā ķerdami nenoķeŗamo laiku, tāpēc, ka aizsteidzamies garām tam, kas ļautu aprimt, sakot: „Es spētu sacīt uz šo brīdi: Tu esi skaists! Jel kavējies!" Un jo vairāk steidzamies, jo vairāk mums trūkst laika, jo arvien vairāk tukšais laiks atstāj arī mūs pašus tukšus. Kā steiga liecina par tukšo laiku, tā tukšais laiks savukārt liecina par mūsu pašu iekšēju tukšumu. Tušuma izjūta rada nesātīgas jaunuma slāpes, it kā jaunais būtu vērtīgāks par veco tik tāpēc vien, ka ir jauns. Patiesībā vērtību nenosaka laiks. Kas ir vērtīgs, tas vērtīgs ir sevī pašā, bet ne sava vecuma vai jaunuma dēļ. Pacelt jaunumu par vērtības mēru, nozīmē vispār pazaudēt vērtību mēru, jo tas, kas vienā dienā var novecot, tas nevar būt vērtīgs ir tai pašā dienā. Tukša steiga pēc arvien kā jauna nevar pārvarēt iekšējo tukšumu. Tukšuma uzvarēšanas vietā steiga tikai to apsedz ar jaunumu meklēšanas plīvuri.

Uzskatīdams, ka modernās technikas rosinātās pārmaiņas itin visās dzīves nozarēs nav salīdzināmas ne ar ko citu līdzšinējā vēsturē, vācu filozofs K. Jaspers norāda: „par daudzajiem jautājumiem, kas tādā veidā var notikt ar cilvēku, ir iespējams, ka mūsu dienās technika ir galvenais temats, lai stāvokli izprastu" (15). Tas taisnība. Taču arī **pašā technikā vispirms stāv cilvēka jautājums,** jo rūpes rada nevis technika pati, bet gan tas, kā tās sasniegumus izmantojam. Cilvēka garu noplicina un nivelē masas līmenī nevis pats mechanizētais darbs vai vispār mašīnas, bet vienpusīga pievēršanās tikai tam, ko mašīnas var sagādāt. Draudi slēpjas nevis pašā technikā, bet cilvēka iekšējā „technizēšanās" notikumā — vienpusīgā nosliecē uz techniku. Nevis dievs, nevis daimons, technika izvēršas par cilvēka vērdzinātāju spēku, kad to padara par elku, no ierīces pārvērš par dievu (deus in machina). Technika sāk valdīt pār cilvēku, kad cilvēks pats par savām galvenajām dzīves rūpēm padara technikas progresa sagādātos apstākļus. Neapstrīdami technikas sasniegumi pagarina cilvēka caurmēra mūžu un ir pacēluši viņa dzīves līmeni. Tomēr iekšēju saturu cilvēka dzīvei technika nevar dot. Varam labāk dzīvot, bet paši palikt tukši, jo neviena technikas sagādātā ērtība pašu cilvēku (kā cilvēku) nepadara bagātāku. Izjustais iekšējais tukšums dzen nepiepildāmi tiekties pēc jaunām ērtībām un komforta. Tomēr — jo stiprāk cilvēks gaida, ka technikas sniegtie labumi piepildīs viņa iekšējo tukšumu, jo vairāk tas kļūst par savu nepiepildāmo slāpju vergu un jo vairāk technika viņam izvēršas par despotisku elku. Technikas dotās iespējas vietā brīvo laiku lietderīgi veltīt sev pašam, technikas „apsēsts" cilvēks bez elpas atvilkšanas steidzas savu iegūto laiku tikai „nosist" un tādā kārtā „aizmirsties". Steiga ir tas veids ar kuŗu technika dzen savus vergus, kas atteikušies no cilvēcīgās brīvības.

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „Latvian Literature?"

Edvarts Tēters

CERĪBU PAUSMAS

Dienas un gadi
Aiztek kā smiltis.
Rītausmas, baltās,
Nomaina rieti —
Pelēki, skumji.
Zvaigznes un mēness
Vieglina naktis.
Cerību pausmas
Dod sirdij spēku,
Nepalikt stāvam,
Nepalikt stāvam
Ceļmalā svešā;
Cerēt un ticēt:
Rītausmas vienmēr
Nomainis rietus.
Cerēt un ticēt:
Dienas un gadi
Mūžīgi tecēs...
Pārtecēs postam,
Svešuma norai;
Aiznesīs sapni —
Kurp sapnis vēlas.

Jānis Rumpēteris

SATIKŠANĀS NAKTĪ

Caur tabakas dūmiem,
Bāra mēļsārtā krēslā,
Manī raugās vientuļa Ieva
Madonnas vaibstiem.
Slaidi pirksti apžņaudz glāzi —
Kā meklējot balstu.
Degošās acis pamesta bērna
Bailes ar hiēnas badu
Un hetēras iekāri jaucas.
Dzelmaini atvari verd,
Pielej dzīslas ar kausētu svinu,
Pievelk un biedē.
Dzirkstele lec no pola uz polu,
Divi mūžīgie šādi satiekas naktī.
Es veru Ēdenes vārtus —
Un ieeju atpakaļ ellē.

CEĻA VĀRDI

Dzīve mīl kāršu spēli. Ja tavos roku un gara spēku krājumos nav dūžu, tad uz kādu laiku labāk paraujies sāņus, bet ja tev beidzot viņi ir vai būs, tad gāz viņus dzīves galdā tā, lai pelni un dzirkstis šķīst!

Klusos taču nedzird, pīkstēšanu arī ne. To taču arī bērns zina, ka visi no suņa baidās vairāk kā no vardes. Lūk, tāpēc ka viens tikai pīkst, bet otrs arī kož.

Jaunieši, XXXII.

J. Klīdzējs

K. Upatnieks

AP DZĪVĪBAS MEZGLA MUDŽEKLI

Osvalda Lāča stāsti Mēs un viņas. Salas apgāds Austrālijā 1964. g., 166 lpp.

Šī ir Austrālijas latviešu autoru daiļdarbu serijas 4. grāmata, ko izdod Latviešu preses biedrības Austrālijas kopa, kas rūpējas par vērtīgu grāmatu apgādi. Arī šie vienpadsmit O. Lāča stāsti ir zināma meistarīga veikuma. Autora skats tiecas iespiesties cilvēka dvēseles fundamentālākos slāņos, kur daba ielikusi saknes, no kuŗām izaug mūsu apziņas gan gaiši glāstainie, gan smeldzīgi tumšie erotiskie dziņuļi. Šis divpusīgi griezīgais motīvs dominē visā grāmatā, vietām traģiskā kailumā atklādams cilvēka dzīvniecisko dabu.

Grāmatai pievienotas K. Freimaņa piezīmes par autoru. No tām uzzinām, ka autors Latvijas universitātē studējis medicīnu un studiju laikā sācis darboties rakstniecībā, dzejoļus un stāstus publicēdams periodikā. Mācījies Madonas, vēlāk Cesvaines ģimnazijā, un, būdams varbūt sava skolotāja Saulieša ietekmē, iemīļojis lauku dzīvi un cilvēkus, tāpēc ārsta prakses vietu izvēlējies laukos, bet literāro darbu nav vairs turpinājis. To atsācis tikai tagad mūža otrā pusē Austrālijā. Ka viņu saistījis viss primitīvi dabiskais, var jaust visos šīs grāmatas darbos. Taču viņš netēlo vidi un redzamo dabu, bet cilvēkus, kas, ja arī nolikti pilsētas apstākļos, nepazaudē zemes sulīgā smaguma, kurš izpaužas viņu pārdzīvojumos. Tēlojumi techniski veikli nostrādāti, formu valoda krāsaina, atjautīga un bagāta domu un izjūtu ierosmēm.

Tomēr, ar visu to, nevar paiet garām kādam „bet", kas nepieciešams, lai literārais darbs sasniegtu savu dabisko mērķi — lasītāju atraut no ikdienas smaguma. Nav šaubu, ka literārā darba vērtība atkarājas ne tikai no meistarīgi veiktās formu valodas, bet arī no tā, kā izteiksmē parādās autora stāja pret izraudzītajiem motīviem un temām. Autora stājā vienmēr nepārprotami parādās viņa garīgais aspekts dzīves jēgas skatījumā. Tieši stājā parādās talanta spēks un nespēks.

Mūsu dienās atkal asi ir uzpeldējis jautājums: kas ir cilvēks? — kā to izvirza Dr. J. Girņus grāmatā Cilvēks bez Dieva. (Grāmatas ievada daļas tulkojums lasāms šī laikraksta slejās). Ap šo pašu problēmu centrējas Dr. J. Pones nesen iznākušā grāmata Būt vai nebūt, šis pats jautājums figurē arī tagad populārajā eksistenciālajā filozofijā u. t. t.

Minētais jautājums domātājus ir pavadījis jau no kultūras sākuma laikiem, dodot daudzus un dažādus izskaidrojumus. Bet visvienkāršākā un mums saprotamākā atbilde būs tā, ko devis Paskals, proti: cilvēks nav „ne eņģelis, ne dzīvnieks". Tas nozīmē, ka cilvēka dvēselē abi šie objekti būs atraduši vietu un, savijoties kādās dinamiskās attiecībās un sakaros, izveidojies tas, kas būtībā ir cilvēks — savdabīga būte ar ķermeni un sarežģīto garīgo struktūru. Pēdējos gadu desmitos domātāji, it seviški franču filozofs Rijē, kā prof. P. Jurēvičs referē grāmatā Kultūras sejas (291. lpp.), gan saskata, ka problēma par ķermeņa un gara, kā atšķirīgu objektu, attiecībām nepareizi formulēta un meklē kādu „sintezi", kas būtu pamatā visai organiskai struktūrai. Bet kamēr šī sinteze nav konkrēti izteikta, vismaz plašākai publikai nezināma, vadoties ar mūsu apziņai tuvākajām atziņām par dvēseles emocionālo joslu, varam vēl balstīties uz ķermeņa, kā dabas produkta, un tīri garīgu dinamismu, kas darbojas kopā ar ķermeņa daļām. Paliekot uz šiem pamatiem, skaidrāk varam apcerēt mākslas darbus. Tā rīkoties jo vairāk iemesla tāpēc, ka nereti pārdzīvojumā skaidri sevī apzināmies it kā divi spēkus, kas katrs velk uz savu pusi. Vienu no tiem tad varam piedēvēt dabas dotajam dzīvības principam, otru garīgajām tieksmēm.

Māksla nefilozofē un zinātniski nepētī, tikai tēlo, t. i., rāda dzīvi un cilvēku katra autora individuālā skatījumā. Liekas, ka rakstnieki sen jau savos darbos, bet jo seviški tajos, kas pārdzīvo gadu simteņus, gluži intuitīvi ir atraduši šo „sintezi", tikai neesam spējuši to racionāli formulēt. Vai tā neslēpjas tieši tanī jēdzienā, ko pēdējā laikā daudzinām kā „aizrobežīgo kodolu" vai „iekšējo formu"? Pagaidām šī jēga jaušama tikai pārdzīvojumā un, kā liekas, mākslā tā vienmēr tur paliks, jo iekļauj sevī mākslas būtisko esenci — katra darba formu valodā paust līdzsvaru,intuitīvu izlīdzinājumu starp „eņģeli un dzīvnieku". Kur šī izlīdzinājuma trūkst un darbs sveras uz vienu vai otru pusi, kaut gan dzeja ir techniski veikla, darbs nekļūst par organisku vienību ar poētiskā pārdzīvojuma rosinošo kodolu, — pārdzīvojuma, kas kaut uz brīdi atrauj no zemes smaguma, no dabas važām — dvēseles „dzīvnieciskās" daļas. Mākslas pārdzīvojumā cilvēks sevī īsteno savu būtisko eksistenci — garīgo jābūtību.

Šis apstāklis rakstniekam uzliek specifisku atbildību kā pret mākslu, tā sabiedrību, kuŗai viņš nodod savus darbus. Ja mūsu dienās, diskutējot par mākslinieka individuālo brīvību, izskan doma, ka autors ir suverēns savā darbā un atbildīgs tikai mākslas priekšā, tad tiek aizmirsta mākslas īstā un patiesā jēga un nozīme. Nostājoties kādā vienpusīgā skatījumā, darbs nevar iegūt kādu organisku vienību un veselumu. Tēlotie raksturi tad bieži vien nepārliecina, kļūst pretrunīgi izdarībās vai vulgāri pretīgi, neaistētiski, ja uzsvērta to dzīvnieciskā daba. Lasītāja dvēseles garīgā daļa pret to protestē un zūd vēlamais mākslinieciskais iespaids, lai būtu cik patiesi būdami šādu momentu izvirdumi.

Šinī ziņā „grēko" arī apceramais autors. Kā ārsts, viņš redz tikai cilvēka psichisko dvēseles daļu dzīvības principa robežās. Ja arī tēlotie raksturi un notikumu situāciju virspuse izklāta ar dekorātīvi garīgām segām, tad tomēr stāsta kodolā gandrīz vienmēr izlaužas kāds dzīvniecisks moments, dažreiz ar traģiskām sekām, un degradē cilvēcisko cieņu, resp. garīgo vērtību. Ja arī dzīvē tiešām sastopam tādas parādības, tad tas nebūt nenozīmē, ka arī mākslā tās parādāmas kā mākslinieciska patiesība. Mākslinieciskā patiesība ir citāda nekā ikdienas reālā plūdumā.

Tā stāsta Jumis (vienīgajā), kuŗā ieskaņas pat sirreālistiski toņi, bet arī tas neattaisno un nepārliecina sedlinieka Zaumuru Jēkaupa uzskatu un pārdzīvojumu tik krasu un straujo maiņu. No sākuma notēlotās saskanīgās dzīves ar Gunu, bet jo vairāk no tā, kā viņš pārdzīvo pēkšņo sievas nāvi, iespaids tāds, ka viņu laimīgā kopdzīve vairāk balstās garīgajā plāksnē. Protams, laiks dziedē daudzas dziļas brūces, var atsākt jaunu dzīvi uz citiem pamatiem, bet būtiski garīgais, ja tas ir bijis tik spēcīgs, kāds tas parādās Jēkaupa sērās pēc Gunas, nevar no gluži nekā izplēnēt. Atraitnis var iemīļot arī atkal citu sievieti, bet tai jābūt garīgi līdzvērtīgai pirmajam objektam. Ar Jēkaupu notiek pavisam kas cits. Pats viņš nemeklējas, bet viņu savos valgos ievelk šuvēja Inga — salmu atraitne, kuŗas vīrs par kādu nodarījumu uz ilgāku laiku ievietots cietumā. Nepārprotami, Ingu dzen kails dzimuma dziņulis. Jēkaupam, kamēr vēl dzīvs Gunas tēls, Inga pavisam pretīga, nekas te nevaldzina, nesaista. Bet ar Ingas aktīvo rīcību, viņa skats mainās, un tikko pagājis viens gads pēc sievas nāves, salīdzinot Ingu ar Gunu, viņš jau nonācis pie atziņas, „ka tās ir līdzinieces — kā viena tīkla acis, ka tumsā pat nepateikt, vai esi kopā ar Gunu vai Ingu" (22. lpp.). Pie šīs atziņas autors no savas puses piebilst: „Un tādēļ pat tais brīžos, kad, saķļāvušies ciešāk par jumja kadoliem čaumalā, viņi nemana nekā cita, kā tikai pašu esmi — varenu, divu krastu vienotu straumi, Jēkaups nekad vairs nepiemin Gunas vārdu" (23.). Fizioloģiski psichiskajā aktā saskatīt „pašu esmi" — par daudz sekli domāts. Jēkaupa vienādības sajūta var būt tikai būtiski ķermeniskapā sievietībā. Lasītāja garīgās potences pret to protestē.

(Nobeigums 8. lpp.)

JĀNIS SARMA

SĀČEMAS ĶĒNIŅŠ

ROMĀNS

(40. turpinājums)

Ja pravietis būtu uzmanīgi ieklausījies ķēniņa balsī, viņš tajā būtu sadzirdējis bažas. Bet Gads ar visu savu gribu un domām bija sava sūtījuma varā un neko citu nedomāja, ne redzēja. Bez jebkāda ievada viņš tūliņ teica, kas tam bija sakāms: viņa vārdi plūda kā brāzmīgas lietus gāzes radīti ūdeņi:

— Tā saka Kungu Kungs: svētīts tu būsi, ak Izajus dēls, kā pilsētā, tā laukā un svētīts iziedams un ienākdams. Tavus ienaidniekus es došu tavā rokā, ka tie pa vienu ceļu nāks tev pretī, bet pa septiņiem ceļiem no tevis aizbēgs, lai nekļūtu no tevis nokauti. Un svētīts būs tavs roku darbs, ka tu neaizņemsies, bet aizdosi citām tautām. Un es tevi darīšu par galvu un ne par asti,tā kā tu būsi virsū vien un ne apakšā. To visu es tev esmu solījis, ja tu klausīsi maniem baušļiem un neatkāpsies no tiem vārdiem, ko esmu pavēlējis tev turēt. Bet tu neesi klausījis manu balsi un tāpēc pār tevi nāks mani lāsti: nolādēts tu būsi pilsētā un nolādēts laukā. Nolādēts būs tavs grozs un nolādēta tava abra. Nolādēts tu būsi ieiedams un nolādēts iziedams. Tu izsēsi daudz sēklas tīrumā, bet maz savāksi, jo visu apēdīs siseņi. Un Kungu Kungs pār tevi sūtīs briesmīgu tautu, kas vecos nicinās, bet jaunos nežēlos. Un tā tevi spaidīs visos tavos vārtos, kamēr sagrūs visi tavi augstie mūri, uz ko tu paļāvies. Un tava dzīvība karāsies kā pie pavediena un tu bailosies dienām un naktīm un necerēsi dzīvot. Rītos tu sacīsi — kaut būtu jau vakars, bet vakaros — kaut būtu jau rīts. Un tu to darīsi no sirds izbailēm par tām lietām, ko tu redzēsi, tāpēc, ka tu neesi klausījis, ko tev pavēlēju.—

Jo tālāk Gads runāja, jo vairāk pieauga viņa iekšējais spraigums un patētiskais balss pacēlums. Bet tā nebija ķēniņa nonicināšana, nedz arī kāda sava pārākuma izcelšana. Pravieša balsī drīzāk varēja saklausīt žēlumu par to, ka arī ķēniņš ir cilvēks ar visām cilvēka vājībām un nespēku un ar tām cīnīdamies, grasās iet postā.

Gads runāja nepārtraukti, un vārdi tam spraucās no mutes reizē ar šņācošiem elpas vilcieniem. Lai pastiprinātu vārdu iespaidu, viņš reizēm pacēla savu nūju un trieca ar to pret bruģa plāksnēm. Ķēniņš šos sausos un asos plīkšķus, kas atbalsojās visos pagalma kaktos, sajuta kā triecienus pret galvu un tā liecās arvienu zemāk pār viņa krūtīm.

Tad Gads pēkšņi apklusa, jo bija pateicis visu, kas tam bija jāsaka. Bet klusums, kuŗš nu iestājās, bija ne mazāk biedīgs, jo likās tā, ka tūliņ sāks notikt tas, ko pravietis bija solījis. Ķēniņš pacēla pret Gadu baiļu pilnas acis:

—Es esmu mazs mana Kunga priekšā,— viņš pazemīgi teica,— un esmu noziedzies pret viņa likumiem... Ko man būs darīt, ak Gad, lai atrastu žēlastību un netopu iznīcināts?—

Pravietis pacēla acis pret debesīm un brīdi klusēja. Tad, it kā būtu tur lasījis, kas tālāk runājams, teica:

— Tu pats vari izvēlēties sev par sodu vienu no trim lietām, ko Kungu Kungs pieņems kā izlīdzinājumu par tavu noziegumu: ja gribi, tad būs septiņus gadus bads visā ješuruna zemē?..—

Ķēniņš notrīcēja šausmās. Septiņi bada gadi! Tas nozīmēja to, ka šai laikā visa zeme būs pilna izmisušu, badā izgindušu cilvēku, kas līdzīgi dzīvniekiem rāpos pa zemi, lai sameklētu tur ko neškīstu un to aprītu. Bet aiz tiem drūzmēsies hiēnu un šakāļu bari, kas gaidīs, līdz izgindušie ķermeņi zaudē spēku, lai tad sāktu ar to vēl siltajām miesām savu mielastu... Un varbūt bada cietēji, saņēmuši pēdējos spēkus, uzbruks tiem, kas slepeni uzglabājuši kaut ko ēdamu vai dzeramu un sāks ar tiem cīņu uz dzīvību un nāvi?...

— Kas ir otrā lieta, ak Gad?— ķēniņš drūmi jautāja.

— Tev trīs mēnešus jābēg no saviem ienaidniekiem...—

Ķēniņš nepatikā noskurinājās. Atkārtot no jauna to, ko bija pārdzīvojis savā jaunībā, kad tam nebija nekā ko zaudēt, kā tikai paša dzīvība. Bet tagad? Kas varēja zināt, kas tie būs par ienaidniekiem? Varbūt kāda no pakļautajām Edoma vai Moaba ciltīm? Varbūt arī filisti vai Gešuras ķēniņš? Bet tas varēja būt arī Ašūrs, kas tad aizvestu gūstā pulkus no ješuruna ļaudīm un varbūt neatstātu Sālemā ne akmeni uz akmeņa... Bet ienaidnieks varēja slēpties arī kādā no paša ješuruna ciltīm, kur vēl labi atcerējās Zaulu. Vai tad tas tā nebija noticis Absaloma gadījumā? Un vai tad ķēniņš varēja būt tik drošs, ka ienaidnieks neslēpās viņa paša galma ļaužu starpā, kā tas bija jau reizi noticis ar nodevēju Akitofelu, kuŗš ar jo lielu gudrību bija izplānojis ķēniņa bojā eju? Kaut gan pravietis biedēja tikai ar trim nelaimes mēnešiem, posts, ko tie varēja nodarīt visai zemei, varbūt nebija labojams visā tālākajā ķēniņa valdīšanas laikā, kuŗš taču vairs nevarēja būt necik garš. Ne! Arī šo sodu ķēniņš negribēja uzņemties.

— Saki, Gad, kāda ir trešā lieta,— viņš jautāja trīsošām lūpām.

— Trīs dienas tavā zemē plosīsies mēris...— Gads ziņoja.

Mēris. Ķēniņš uzelpoja mazliet vieglāk. Tas nebija nekas neparasts, ja plosījās kāda smaga epidēmija, kuŗā apmira jo liels ļaužu skaits. Neviens nepētīja, cik īsti cilvēku bija pametuši šo pasauli, jo visiem svarīgi bija tikai tie, kas vēl spēja cilāt ieročus un maksāt nodokļus. Protams, bija skumji vērot, ka piederīgie pievāca mirušos un vaimanādami aiznesa tos uz klintīs iecirstajām kapenēm, bet pēc tam šķīstīja sevi pašus un dzīvokļus nedēļām ilgi. Tad apstājās arī visi darbi, bet Derības telts priekšā un visā zemē, kur bija Jehovas altāri, pret debesīm pacēlās grēku un salīdzināmo upuru dūmi. Bet kad epidēmija mitējās, ļaudis pārņēma tāds dzīves prieks un baudas kāre, ka daudzās vietās kļuva atjaunoti Aštarotas altāri...

— Ak, man ir ļoti bail!..— ķēniņš nopūtās, to visu atcerēdamies,— manas domas jūk kā mākoņi, kad tos dzenā tuksneša vēji. ...Mans prāts grimst tumsā, kas ir melnāka nekā dziļākās alas dibenā...

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors Rudolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209. Scarborough, Ont. Tālr. 759—8076

● Latviešu nama akciju sabiedrības finanšiālais stāvoklis uz 1965. gada 1. janvāri uzrāda aktīvā $156.192,77, kas sastādās no $144.941,17 liela ieguldījuma nekustamos īpašumos un to iekārtā. Noguldījumi naudā un tekošās prasības ir $10,706,60 apmērā, bet organizācijas un citi izdevumi $545,00.

Pasīvā tekošās saistības ir $7424,31, hipotekārās saistības un aizņēmumi $27,584,31, jeb kopā 27.584,31. Akciju sabiedrības kapitāls sastādās no $36.490,— organizāciju iemaksām un $88.304.— privātpersonu iemaksām, kas kopā dod $124 794,— lielu akciju kapitālu. Pie kapitāla vēl jāpieskaita darbības atlikums uz 1963. gada 31. dec. $1418,23 apmērā un uz 1964. g. 31. dec. $2396,23. Līdz ar to kopējais akciju sabiedrības kapitāls ir $128.608,46. Kapitāls kopā ar pasīvu dod $156.192,77, kas atbilst aktīvam jeb citiem vārdiem sakot, grāmatvedības konti ir līdzsvaroti.

● Veras Keišas klasiskā baleta studijas 30 audzēkņi 28. martā viesosies Hamiltonā, lai ar audzēkņu priekšnesumiem sniegtu atbalstu vietējai latviešu skolai. Trupas dalībniekiem izkārtots kopīgs brauciens ar autobusu un sapulcēšanās pie austrumu studijas, 980 O'Connor Dr., plkst. 11.30 no rīta, bet rietumu studijā, 2319 Bloor St. W., plkst. 12 dienā. Sarīkojums Hamiltonā notiks YMCAs telpās un sāksies plkst. 3.30 dienā.

● Tēlotājas un lietiskās mākslas Kanadas novada izstāde, ko Ziemeļamerikas Kultūras fonda ietvaros rīko LNAK kultūras un izglītības nozare, notiks Latviešu namā, 491 College ielā no 19. līdz 21. martam. Izstādes labākie darbi tiks izraudzīti kultūras fonda godalgošanai, kādēļ ikviens mākslas cienītājs aicināts to apmeklēt. Izstāde atvērta no plkst. 10 rītā līdz 8 vakarā.

● Latviešu nama akc. sab. valde 20. martā rīko banketu — balli ar jautru programmu. Sarīkojumā pirmo reizi izmantos jaunierīkoto skaņu sistēmu, ko iekārtojuši J. Āpše un N. Simanovskis.

● Nama koncertflīģ. iegādes fondā vīru koris Viesturs iemaksājis $141.— un DV Kanadas vanadžu kopa $100.—

● Svētdien, 21. martā, plkst. 2 dienā, latviešu filatelistu kopas kārtējā sanāksme pie J. Rudlapas, 117 Westrose Ave, tālr. 239-0701.

● Plkst. 4 dienā Sv. Andreja ev. lut. draudzes dāmu komitejas rīkotais bazārs un tējas galds Sv. Andreja baznīcas telpās.

● Plkst. 6 vakarā Sv. Jāņa ev. lut. draudzes dāmu komiteja rīko garīgu koncertu Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave. Koncertā piedalīsies soliste Valija Melliņa un ērgelniece Anita Grigale.

● DV teātra aktieri piedalīsies Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojumā, 8. maijā, latviešu pagastā Dundalkā.

● Latviešu nama Toronto valdes rīkotais tējas vakars aizvadītajā svētdienā pulcināja tuvu pie 100 viesu. Pēc nama valdes priekšsēža E. Škobes ievadvārdiem vakara vadītāja pienākumus uzņēmās aktieris Edgars Ābele.

Dzejniece Tonija Krūka stāstīja asprātīgus gadījumus skolotājas darbā ar saviem audzēkņiem, par televīzijas iespaidu uz bērniem, kā arī par jauniešu aizraušanos ar 20. gadsimteņa steigu.

Sarīkojumu ar dziesmām kuplināja Mirjama Bērziņa un R. Purvs A. Stromberga klavieŗu pavadījumā. Inta Purva deklamēja V. Krāslavieša dzejoļus un jautras rindas par mīlestību. I. Purva, R. Purvs un E. Ābele īpašā uzvedumā attēloja sestdienas rītu latviešu ģimenē.

Ar atzinību E. Škobe, vakaram beidzoties, pieminēja latviešu sievieti, kas ar savu čaklumu un labestību daudz līdzējusi cildenu mērķu sasniegšanā. Liels mērķis ir arī Latviešu nams un tā iegūšanā daudz pūlējušās arī dāmas. E. Škobe aicināja čaklās talcinieces apvienoties kopējā nama saimnieču darbā. Talcinieču apspriedē dāmas lēma par saimnieču uzdevumiem un izraudzīja savu vadību. Tajā kā prīce darbosies V. Škobe, viņas vietn. un saimniecības vad. S. Zake, sekr. E. Galdiņa, kasiere I. Stagava, saimniecības vad. v. O. Vietniece, loc. M. Cine, A. Briede, Z. Grekere, F. Neimane, A. Šārmane, M. Sproģe un R. Zamlovska. Sanāksme pulcināja vairāk kā 40 dāmu.

O. K.

HAMILTONA, ONT.

● Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņš „Rota" rīko balli „Nakts zilā Parīzē" sestdien, 20. martā, pl. 8 vak. Iris - Coral zālē, KingE. un Sanford ielu stūrī. Par deju mūziku gādās M. Šmits - Kalējs, deju starplaikos paredzēti interesanti priekšnesumi: „Can — Can" dejotājas no Parīzes, Idas Mežmales dziesmas franču gaumē komp. Imanta Saksa pavadījumā un daudz citu neizpaužamu pārsteigumu. Nav šaubu, ka deju priekos piedalīsies ne tikai Hamiltonas jaunatne, bet arī no pārnovadiem. Arī vecākajai paaudzei būtu ieteicama pāris stundu izklaidēšanās jaunatnes vidū.

● Hamiltonas Latviešu kreditsabiedrības gada sapulce notika sestdien, 13. martā, pl. 7.00 HLB namā, 16 Queen St. N., to atklāja valdes priekšsēdis inž. H. Vilks. No amatpersonu ziņojumiem bija redzams, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tās darbība dubultojusies. Hamiltonas Latviešu kreditsabiedrībā uz gada noslēguma dienu 31. janvārī bija 145 biedri, no tiem 19 organizāciju. Bilance uz minēto dienu bija $51.493.71. Peļņa $745.46. Latviešu skolai Hamiltonā un latviešu skautiem un gaidām ziedots $50.00. Nolēma paju īpašniekiem izmaksāt 4 proc. un par noguldījumiem atstāja līdzšinējo likmi 3,6 proc. Iegādāts rakstāmgalds, krēsli un skaitāmā mašīna. Pavisam piešķirti 30 aizdevumi kopsummā par $34.840,00. Izdarītas 12 revīzijas un viena Kanadas valdības kontrole. Viss atrasts priekšzīmīgā kārtībā. Sapulcē piedalījās 31 biedrs. Uz nākošajiem trim gadiem valdē ievēlēja līdzšinējo kasieri Robertu Āboliņu un no jauna par sekretāru jaunās paaudzes pārstāvi Mārtiņu Bērziņu no Ankasteras Aizdevumu komisijā tāpat uz trīs gadiem ievēlēja Robertu Kreišmani, bet revīzijas komisijā Vilni Biju. Pēc sapulces bija kafija ar maizītēm HLB dāmu komitejas izkārtojumā. Pēc tam runāja Hamilton East parlamenta loceklis John Munro par Kanadas jauno pensiju plānu. Šo plānu, cik paredzams, parlaments pieņems tuvākā laikā un tas būs obligāts visiem Kanadas pilsoņiem. Sekoja debates par pensiju plānu un citiem aktuāliem politiskiem jautājumiem.

LONDONA

● Pulkveža O. Kalpaka un viņa karavīru piemiņas dievkalpojums 14. martā bija pulcinājis pilnu baznīcu dievlūdzējiem. Svinīgs un neaizmirstams bija brīdis kad organizāciju karognesēji ar saviem karogiem soloja uz altāri. Gājienā piedalījās Londonas Daugavas Vanagu nodaļa, Korporāciju kopa, skauti, Londonas latviešu jaunatnes pulciņš un Londonas latviešu kopa.

Pēc mācītāja J. Praulīņa ievada liturģijas pie altāra stājās skautu karognesēji Daugavas Vanagu nodaļas un Roberta Bērziņa dāvāto karogu iesvētīšanai.

Karogus iesvētīja mācītājs K. Sautiņš no Kičenera un iesvētīšanas runā teica, ka sabiedrība ir pareizi izpratusi skautu organizācijas lielo nozīmi latviešu jaunatnes audzināšanā.

Pēc dievkalpojuma sekoja laicīgs akts Shute Institūta Zilajā zālē, kuŗu atklāja DV nodaļas priekšnieks T. Zandersons.

Par pulkveža O. Kalpaka cīņu nozīmi referēja Sigurds Rudzītis no Detroitas.

Hamiltonas Daugavas vanadzes jau rosīgi gatavojas 11. aprīļa raibajam vakaram - bazāram un jauno talantu parādei Hamiltonā. Uzņēmumā Hamiltonas vanadzes gatavo rokdarbus interesantajam bazāram. Uzņēmumā no labās: Emīlija Sniķere, Elfrīda Zandere - Ozere, Ilga Breikša, Astrīde Robežgruntniece, Betija Pabērza, Lizete Kalvāne, Hamiltonas vanadžu priekšniece Nora Pulciņa un Gaida Ieviņa. Foto: Jānis Gailītis.

TICĪBA MŪSU JAUNATNEI

Pēteris Aivars, cand. math. Otrās valsts ģimnazijas direktors no 1922. līdz 1944. gadam (izņemot 1940/1941.g.) 2. martā kļuva 85 gadus vecs. Bijušie audzēkņi, draugi un labvēļi 28. februārī kuplā skaitā pulcējās jubilāru sveikt viņa dzīvoklī, meitas Ingrīdas Gulbes mājā Toronto. Gaviļnieks saņēma arī daudz rakstveida apsveikumu.

Jubilāru personīgi pirmais apsveica Toronto Austrumu draudzes mācītājs un viņa tuvs draugs māc. A. Briedis, raksturojot jubilāru un viņa kundzi kā audzinātājus, kas kaisījuši auglīgu sēklu jaunatnes audzināšanas laukā. Šī sēkla nesusi bagātus augļus, jo tā sēta ticības un jaunatnes mīlestības vārdā.

Fraternitas Metropolitana vārdā jubilāru sveica A. Ozols. 1911. gadā Aivars bija Fraternitas Petropolitana seniors. Tas bija laiks, kad latviešu akadēmiskā jaunatne atradamās nacionālo un internacionālo politisko novirzienu krustcelēs, karsti debatēja, kuŗam virzienam sekot. Viņš sekoja nacionālajam virzienam un dedzīgi aicināja Pēterpils studentus sekot.

Greznu 85 rožu velti un mākslinieka H. Merca darināto svečturi 13 bijušo 2. Valsts ģimnazijas audzēkņu vārdā pasniedza Alma Poškus-Vītola, kas arī bija rūpējusies par bijušo audzēkņu Toronto apvienošanu.

Otro audzēkņu grupu vārdā no[illegible] deva A. Gravis, cildinot sirmā paidagoga nopelnus un paidagoga dziļu izpratni audzināšanas jautājumos. [illegible] bijušo audzēkņu vārdā apbalvoja Aivara kundzi ar orchideju korsāžu.

Jānis Gulēns nesa sveicienus no Fraternitas Metropolitana krustdēliem un trimdā studējošiem korporāciju locekļiem, kas sekot tai pašai devīzei, kā jubilārs to darījis Pēterpilī pirms 57 gadiem. P. Steinbachs lasīja Dr. phil. N. Vīksniņa atmiņu skicējumu.

Ar labu priekšnesumu un humora dzirksti, kā sens direktora „padomnieks", jubilāru sveica valdes ceremoniju meistars E. Steinhards pārstāvot bijušos audzēkņus. Konsultēšanās ar tēvu bijusi nepieciešama tikai visgrūtākajos gadījumos.

Jubilārs pateicās apsveicējiem par ziediem, veltēm un skaistajiem vārdiem. Īsos vārdos viņš aizveda savus draugus atpakaļ uz latviešu censoņa dzīves laikmetu un darba gaitām gadu simta sākumā.

„Vēl — daudz baltu dienu!...

M. Ozola.

PADOMJU PLĀNS LATVIEŠU TAUTAS IZNĪCINĀŠANAI

Par šādu temu 14. martā HLB namā Hamiltonā runāja LNAK informācijas nozares vadītājs G. Brikmanis. Vairāk kā stundu garajā referātā, pārskatāmi un saistīgi, runātājs zināja vēstīt, ka Latvijā šodien notiek latviešu tautas iznīcināšana — pārkrievināšana, kas galvenokārt noris trīs virzienos: garīgā, fiziskā un saimnieciskā.

Referāts bija labi izziņots, bet klausītājos bija ieradusies neliela saujiņa. Atliek tikai izbrīnā jautāt: Kur palikuši pārējie latvieši? Vai viņiem ir vienaldzīgs viņu māsu un brāļu — visas latviešu tautas liktenis dzimtenē?

No 2000 lielās Hamiltonas latviešu saimes savu morālo pienākumu bija pildījuši ne vairāk kā 50 latviešu! Vai patiesi mūsu ausis tapušas kurlas un sirdis akmens cietumā?

Latvijā stāvoklis ir ļoti kritisks, un ja iesāktais padomju plāns mūsu tautas iznīcināšanā turpinās, tad jau tuvākos 10 gados notiks 100 proc. latviešu tautas pārkrievināšana. Vai mums ir iespējams tautiešiem Latvijā palīdzēt?— Jā! Proti, mums jāvērš Rietumu pasaules uzmanība ne tikai uz cilvēka miesas spīdzināšanu, bet arī gara un tiesību nāvēšanu, kas notiek pad. varai pakļautās zemēs, konkrēti: Latvijā — visās Baltijas valstīs. Mums ikvienam jāsūta „lasītāju vēstules" laikrakstiem un mūsu rajonu parlamenta locekļiem, nenoklusējot ne vārda par kādas tautas—mūsu tautas baigo nākotni — iznīcību!

Neapšaubāmi, visiespaidīgākās būtu masu demonstrācijas, kas būtu mūsu — brīvās pasules latviešu sirds pienākums pret mūsu cietējas tautas daļu tur dzimtenē. Ja nēģeri var panākt un prasīt sev tiesības un brīvību, kāpēc baltieši to nevarētu un nedarītu!

Pēc referāta sekoja debates, kurās piedalījās: inž. H. Vilks, V. Bija, J. Gailītis, O. Ieviņš, J. Gaidulis u. c.

Sanāksmi vadīja Hamiltonas latviešu biedrības pr-ks H. Tērauds.

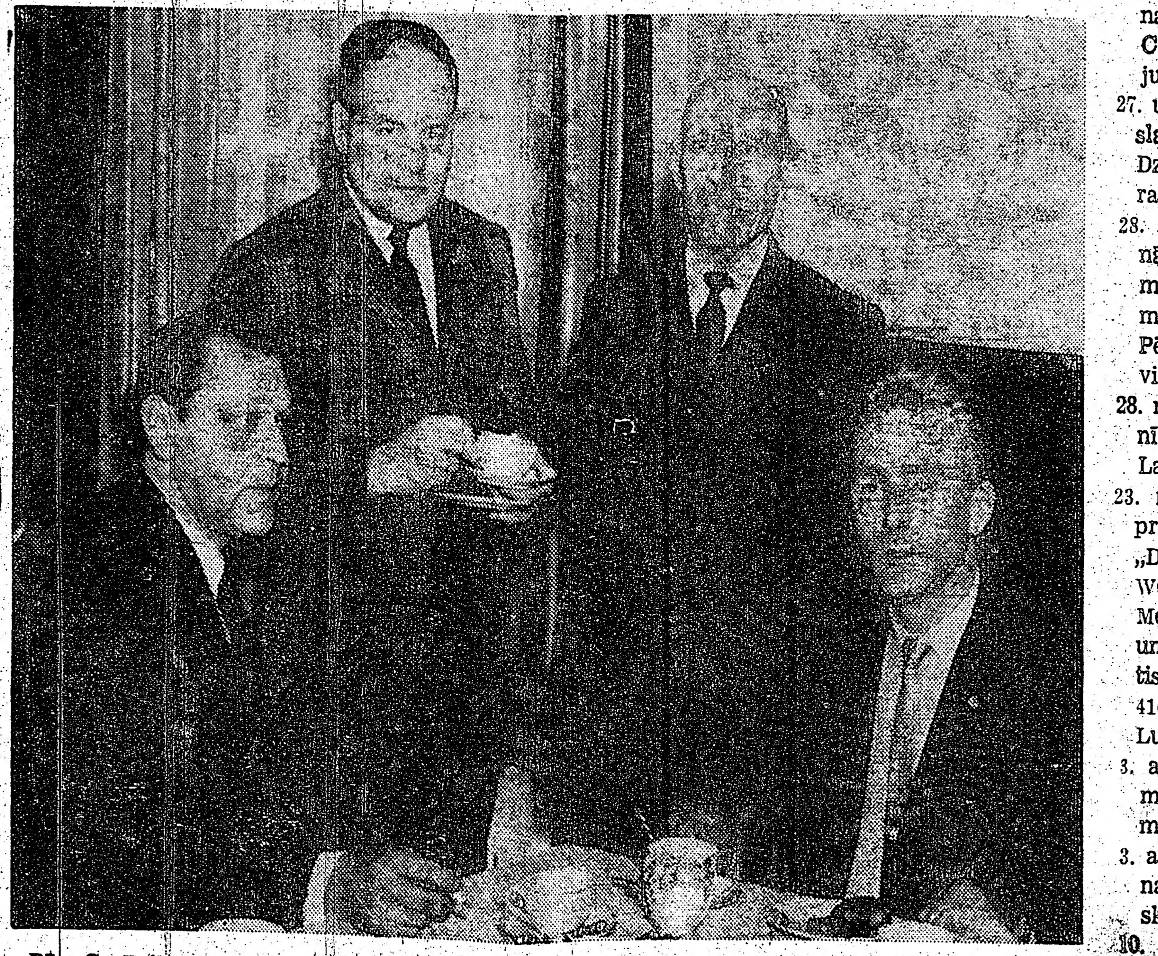

Pēc G. Brikmaņa referāta Hamiltonā pie tases kafijas pārrunās pakavējās uzņēmumā no labās: LNAK Informācijas nozares vad. G. Brikmanis, HLB priekšnieks H. Tērauds, inž. H. Vilks un O. Ieviņš. Foto: Jānis Gailītis.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

Latviešu Lauksaimniecības biedrības pilnsapulce 3. aprīlī, plkst. 8 vakarā Šelburnas Leģiona zālē. Valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas. Sapulce būs tiesīga pie katra dalībnieku skaita.

Pēc sapulces Dr. vet. A. Vanags referēs un rādīs filmas par mājlopu slimībām un to ārstēšanu, kā arī atbildēs uz lauksaimnieku jautājumiem.

Vakars noslēgsies ar kopīgu groziņu vakaru.

ELFRĪDAS KARLSONES - BĒRZIŅAS
Emīla Dārziņa un Alfrēda Kalniņa
DZIESMU VAKARS
Latviešu namā Toronto, College ielā #491
26. martā, plkst. 8.30 vakarā.
Pie klavierēm: Imants Sakss.
Ieeja $ 2.-, studējošiem $ 1.-.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
491 College St., Toronto 4, LATVIEŠU NAMĀ, tel. 924 - 2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no 9—1p.p.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

Sv. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu un Londonas latviešu draudzes par kandid. nākamajam archibīskapa amatam izraudzījušas māc. Dr. theol. Kārli Bilzenu no Vašingtonas, D. C. ASV. Niagara Falls (Ont.) latv. ev. lut. draudze savukārt izraudzījusi māc. Viesturu Šēferu no Montreālas.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

23. aprīlī — plkst. 8 vak. Latviešu namā TJP Staburags rīko vispusīgu jautru vakaru „Jauns un traks."

19.—21 martam, pl. 10—20, LNAK kultūras un izglītības nozare rīko Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda Kanadas novada tēlotājas un lietiskās mākslas izstādi Latviešu namā, 491 College St. Atklāšana 19. martā pl. 20.

21. martā — V. Melliņas garīgs koncerts 200 Balmoral Ave

26. martā — pl. 8.30 vakarā Latviešu namā Elfrīdas Karlsones - Bērziņas Emīla Dārziņa un Alfrēda Kalniņa dziesmu vakars.

27. martā — pl. 8 vak. Latviešu namā Futbolistu vakars

27. martā — pl. 4 p.p. Tautas balvas laureāta prof. Dr. Ludа Bērziņa 95 gadu dzimšanas dienas atcere Latviešu namā, 491 College Street, LPB sarīkojumā.

27. un 28. martā — Latvijas Mākslas Akadēmijas korporācijas Dzintarzeme izstāde, 200 Balmoral Ave. Atklāšana pl. 15.

28. martā, plkst. 3-os pēcpusdienā Latviešu namā — TLB rīko mācītāja A. Čopa priekšlasījumu „Pasaule un viņpasaule". Pēc tam divas filmas par Latviju.

28. martā — Tērvetes skautu vienības gada svētki — koncerts Latviešu namā.

23. martā — plkst. 8.00 vak. priekšlasījums vācu valodā — „Die Sovjetunion am Scheide-Wege" — lasīs prof. Boriss Meisners, (Meissner), no Ķelnes universitātes, Igaunijas vācietis. Priekšlasījums notiks — 410 College Str. — St. George Lutheran Church telpās.

3. aprīlī, plkst. 7.30 Latviešu namā latviešu kaŗa invalīdu dāmu komitejas saviesīgs vakars.

3. aprīlī — plkst. 2 p.p. Latviešu namā atklās Ed. Vingra gleznu skati. Tā ilgs līdz 17. aprīlim.

10. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes koŗa 13. gadskārtējais garīgais koncerts baznīcā.

19. aprīlī, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Dziedās koris A. Purva vadībā. Runās māc. R. Ekšteins.

22. aprīlī — plkst. 8.30 First Unitarian Church zālē pianists Hermanis Godess. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

25. aprīlī — pl. 3 Latviešu namā Diždancīša pirmizrāde. Programmas izpildītāji: Diždancītis, Diždancis, Toronto Lācīši un Trejmeitiņas.

1. maijā — Toronto DV nodaļas tradicionālā balle „Kādreiz maijā" Latviešu namā.

2. maijā — TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums.

2. maijā — plkst. 2 p. p. Latviešu namā Jaunās Gaitas ceļojošā mākslas skate ar izlozi un diskusijām par moderno mākslu.

15. maijā — P. un L. Vītoliņu komēdija „Septiņi mīlētāji" pirmizrāde V. Pukata režijā. Royal Ont. mūzeja zālē.

15. maijā — plkst. 7.30 vak. Andreja baznīcas telpās TLTA Sestd. ģimnazijas 9. izlaiduma akts.

20. maijā, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski ētisku pārdomu vakars. Runās māc. R. Ekšteins.

5. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.

2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

SV. KATRĪNAS

20. martā, pl. 7.30 St. Catharines M. M. kluba balle — Atlanta kluba telpās, Genevas ielas galā.

HAMILTONA

20. martā, pl. 8.00 HLJP „Rota" rīko balli „Nakts zilā Parīzē" IRIS - CAROL zālē, Sanford un King ielu krustojumā.

28. martā—pl. 3.30pp. Veras Keišas klasiskā baleta skolas audzēkņu sarīkojums, veltīts Hamiltonas latviešu skolai, Hamiltonas YMCAs sarīkojumu zālē.

1. maijā — pl. 8 vak. HLB Maija balle Rainbow zālē, Sanford un King.

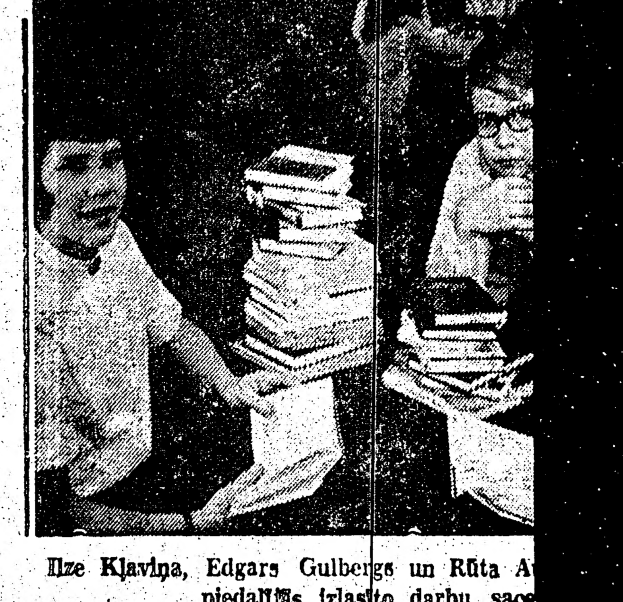

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā
491 College St., Toronto 4, LATVIEŠU NAMĀ, tel. 924 - 2775,
no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 12—8 vakarā. Sestdienās no 9—1p.p.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

Sv. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu un Londonas latviešu draudzes par kandid. nākamajam archibīskapa amatam izraudzījušas māc. Dr. theol. Kārli Bilzenu no Vašingtonas, D. C. ASV. Niagara Falls (Ont.) latv. ev. lut. draudze savukārt izraudzījusi māc. Viesturu Šēferu no Montreālas.

…MU KALENDĀRS

19. aprilī pl. 8 vak. Latviešu namā Religiski ētisku pārdomu vakars. Dziedās koris A. Purva vadībā. Runās māc. R. Ekšteins.

22. aprilī — plkst. 8.30 First Unitarian Church zālē pianists Hermanis Godess. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

25. aprilī — pl. 3 Latviešu namā Diždancīša pirmizrāde. Programmas izpildītāji: Diždancītis, Diždancis, Toronto Lāčīši un Trejmeitiņas.

1. maijā — Toronto DV nodaļas tradicionālā balle „Kādreiz maijā" Latviešu namā.

2. maijā — TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums.

2. maijā — plkst. 2 p. p. Latviešu namā Jaunās Gaitas ceļojošā mākslas skate ar izlozi un diskusijām par moderno mākslu.

15. maijā — P. un L. Vītoliņu komēdija „Septiņi mīlētāji" pirmizrāde V. Pukata režijā. Royal Ont. muzeja zālē.

15. maijā — plkst. 7.30 vak. Andreja baznīcas telpās, TLTA Sestd. ģimnazijas 9. izlaiduma akts.

20. maijā pl. 8 vak. Latviešu namā Religiski ētisku pārdomu vakars. Runās māc. R. Ekšteins.

5. jūnijā — TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.

2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

SV. KATRĪNAS

20. martā, pl. 7.30 St. Catharines M. M. kluba balle — Atlanta kluba telpās, Genevas ielas galā.

HAMILTONA

20. martā, pl. 8:00 HLJP „Rota" rīko balli „Nakts zilā Parīzē" IRIS — CAROL zālē, Sanford un King ielu krustojumā.

28. martā—pl. 3.30pp. Veras Keišas klasiskā baleta skolas audzēkņu sarīkojums, veltīts Hamiltonas latviešu skolai, Hamiltonas YMCAs sarīkojumu zālē.

1. maijā — pl. 8 vak. HLB Maija balle Rainbow zālē, Sanford un King.

Dzīve Savienotās Valstīs

Studenti un politika

Ja arī Latviešu studentu centrālās savienības rīkotais seminārs par tematu „Informēsimies paši, lai informētu citus", kas notika 6. un 7. martā Čikāgas Latviešu namā, šoreiz nelīga aiz dalībnieku pārpilnības tad referātu un pacelto domu ziņā tas tomēr bija bagāts.

Īsi un lietišķi to atklāja LSCS prezidija priekšsēde Gundega Michele, kam sekoja prof. Dr. Valtera Nollendorfa referāts par mūsu darbības idejiskajiem un stratēģiskajiem priekšnoteikumiem. Atbildei uz bieži dzirdēto jautājumu, kāpēc latviešu jaunā akadēmiskā paaudze nepiedalās sabiedriskajā darbā, referents minēja dažādās ievirzes abu paaudžu domāšanā un darbībā.

Runājot par sabiedrības informēšanu, referents norādīja, ka būtu jācenšas iespaidot un informēt sabiedriskās domas veidotājus un vadošās personības, pie kam kontaktam būtu jābalstās uz faktiem un brīvu domu izmaiņas. Jārod iespējas pētīt Latvijas problēmas vietējās universitātēs. Pie t. s. Area Studies programmām varētu radīt Baltic Studies nodaļu, kas iztirzātu piem., politiskās problēmas pašreizējā Latvijā.

Dr. Valija Ruņģe lasīja referātu par tematu „Latviešu studentu problēmas okupētajā Latvijā un mēs", kas bija tik rūpīgi izstrādāts un tik bagāts faktiem, ka gribētos to jau drīzumā redzēt iespiestu. Ievadam referente atgādināja pastāvošo pieņēmumu, ka Latvijā dzīvojošie visi ir dedzīgi nacionālisti, tādēļ komūnistu propagandai nav ietekmes. Tuvāk iedziļinoties mūsu dzimtenes ikdienā, varam to tomēr apšaubīt: zināmā mērā ikkatru cilvēku ietekmē apkārtne, tādēļ referente sīki apskatīja Latvijas studentu ikdienišķo „apkārtni" — augstākās mācības iestādes, kas pārvērstas par „izglītības fabrikām", pakļautas galvenajai Zinātņu akadēmijai Maskavā; kur termins „tīrā zinātne" ir negatīvs jēdziens un akadēmiskā ievirze visspilgtāk izpaužas trijos gauži neakadēmiskos aspektos — provincialismā, izolācionismā un krievu šovinismā. Tur mācības notiek 2 „plūsmās" — latviešu un krievu, un dažās fakultātēs diplomdarbus Latvijā nemaz nevar izstrādāt, jābrauc uz Krieviju; kur pastāv t. s. „vispārējās katedras" un komisijas, kas pārrauga profesoru lekciju tekstus, (cenšoties tos atbrīvot no „buržuāziskā nacionālisma" paliekām), vēti uzņemamos aspirantus un rūpējas par studentu „sabiedrisko audzināšanu". Studentus bieži sūta uz Krieviju, atpakaļ tikšana grūta; pēc skolas beigšanas viņiem arī jāpieņem norādītā darba vieta, vienalga, kur tas arī būtu. No 82 profesoriem Latvijas zinātņu akadēmijā 23 krievi — visvairāk medicīnas, slavu valodu un politisko zinātņu katedrās. Docentu un citu mācības spēku sarakstos krievu skaits mazāks. No reģistrētiem 188 doktordarbiem 63 rakstīti krieviski. Bibliotēkas uzrāda ievērojamus krājumus, taču lielākā daļa ārzemju avotu „vienkāršiem studentiem" pieejami vienīgi „tulkojumos" (tie ir divkārši — kā valodnieciskā, tā ideoloģiskā nozīmē). 70% studentu pieder pie komjaunatnes, ar to saistīti arī visi studentu sabiedriskie un kulturālie pasākumi. Tomēr pēdējo gadu notikumi rāda, ka cilvēki nav apmierināti ar pastāvošo iekārtu. Nacionālisms izrādījies stiprāks par okupantu ideoloģiju. Tas gan neizpaužas revolūcionārā aktīvitātē, bet apslēptā tieksmē brīvi domāt un izteikties. Tomēr ļoti izmanāms koncepcijas un informācijas trūkums.

Prof. Zile uzsvēra, ka pilsoņu tiesisko stāvokli nenosaka tik daudz likumu krājumi un tiesiskie institūti kā to pielietošana praksē. Piem. padomju civiltiesības ārēji atgādina rietumu pasaules likumu formas, bet saturs pavisam citāds — valsts kontrolētās advokatūras u. tl. apstākļu dēļ, kur visi legāli disputi ieguvuši politisku nokrāsu.

Prof. Jānis Peniķis runāja par komūnismu un nacionālismu.

Dr. Laimonis Streips stāstīja par darbu, ko veic organizācija „Americans for Congressional Action to free the Baltic States", kur sadarbojas visu 3 Baltijas tautu pārstāvji. Šī gada pirmo divu mēnešu laikā panākts, ka ASV Kongresam iesniegts vairāk kā 50 rezolūciju par šo tematu (pret 70 visā pag. gadā), un Baltijas v. vārds Kongresā daudzināts biežāk kā jebkad līdz šim. Organizācija cer, ka viņu lieta drīzumā nonāks līdz ASV prezidenta galdam.

Paulis Lazda no Viskonsinas universitātes runāja par iespējām kā informēt Amerikas studentus par mūsu darbu. To darīt, gan demonstrējot īpašu Mineapolē uzņemtu filmu, gan iepazīstinot ar dažām studentu organizācijām, u. c.

Bez tam, seminăram par godu rīkotajā studentu saviesīgajā vakarā tika arī plašāk pārrunāts LNAK Kultūras nodaļas priekšlikums financēt žurnālu par politiskām problēmām, kur tās varētu iztirzāt arī no studentu viedokļa.

Namatēvi šim LSCS seminăram šoreiz bija Čikāgas Latviešu Jaunatnes Pulciņš ar Intu Zariņu rīkotājas lomā.

D. V.

LATVIEŠU SKOLA IR ČIKĀGIEŠU SIRDSLIETA

R. Spura foto reportaža.

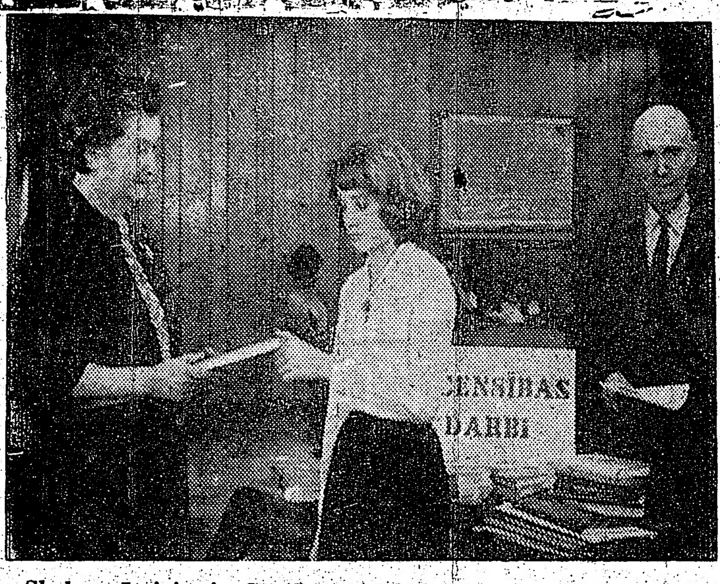

Skolas pārzinis A. Grotāns un skolotāja A. Brīvkalne pasniedz atzinības balvu audzēknei Lienītei Dindonei.

Pirmās vietas ieguvēja Dace Dindone rāda savus darbus Inātam Renigeram un Uģim Sprūdžam.

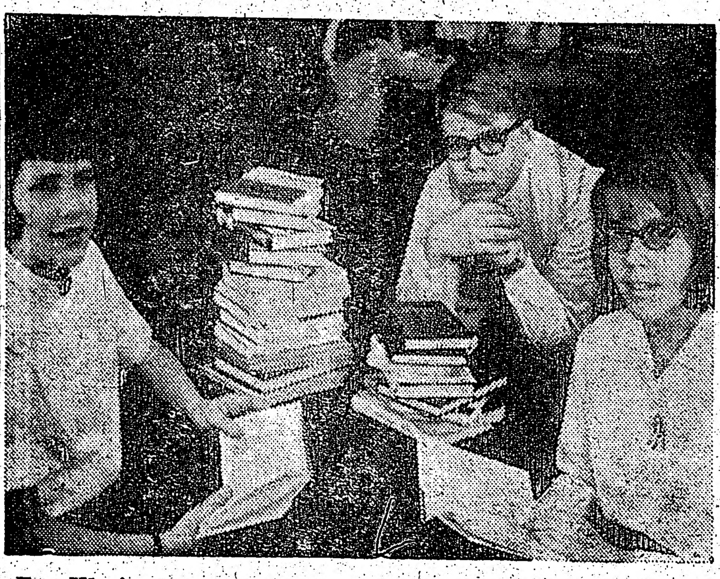

Ilze Kļaviņa, Edgars Gulbergs un Rūta Austruma ar sekmēm piedalījās izlasīto darbu sacensībā.

Ņujorkas Skaņu mākslinieku kopas gada sapulce un valdes vēlēšanas notika svētdien, 14. martā. Pēc pārskata par pag. gada darbību un revīzijas komisijas ziņojuma kopas pr-ks prof. P. Sakss un pr-ka v. E. Druva pateicās valdei par sekmīgu darbību. Jaunajā valdē ievēlēja visus līdzšinējos locekļus: par pr-ku prof. P. Saksu, pr-ka v. E. Druvu, mūzikas daļas vadītāju komponistu B. Skulti, sarīkojumu daļas vadītāju F. Vīksni, sekretāri M. Nārunu - Bogdanoviču, kasieri M. Māliņu, administrātoru Dr. A. Bogdanoviču, revīzijas komisijā: S. Princi, M. Piekalniti un M. Ābeli. Nelaiķes dziedātājas K. Aizpores - Grapas atstāto nošu bibliotēku uzņēmās sakārtot L. Pētersone, Z. Lavrinoviča un M. Ābele. Sapulci ar dziesmām kuplināja S. Prince un A. Kellijs A. Dzirkales pavadījumā.

MŪSU KOPDARBĪBA

KOPDARBĪBA VED UZ DEMOKRATIJU

Mazs ar mazo un tālāk sev līdzīgiem apvienojoties, rada spēku, kas iztur pārbaudījumu arī cīņā pret lielajiem. Un zīmīgi, mazās valstis Baltijas jūras krastos savā neatkarības laikā ne tikai uzrādīja saimnieciskā laukā ļoti prāvus sasniegumus, ejot pa kopdarbības ceļu, bet arī tagad mums trimdā jādomā un jāpievēršas pie jau pārbaudītām metodēm.

Mēs bieži p. p. minam Dāniju un Somiju kā izcilas kooperācijas zemes. Interesanti, ka abām ir reizē arī savi idejiskie domu paudēji, kas cienīgi nostājas blakus lielo tautu kooperācijas ideologiem.

Jau amerikāņu kooperācijas pionieris Džems Uorbess ir zīmīgi teicis, ka kopdarbības pasākums bez demokratiska pamata ir lemts iznīcībai. Savukārt kooperācijas grāmatu autors un skotu kooperācijas vadonis Maksvels izteicās, ka ļaudis, kas agrāk sevi ieskatīja par izstumtiem pabērniem, neuzrādot arī interesi par dzīves uzlabošanu, pilnīgi atdzima pēc apvienošanās kooperātīvos. Tanīs visi bija vēlami, visi baudīja vienādu labvēlību, un augstākie posteņi bija pieejami arī viszemākajiem.

Somu kooperācijas tēvs prof. Gebhards, daudzu grāmatu autors kooperācijas laukā, norādījis uz kopdarbības lielo lomu egoisma un strīdus tieksmju mazināšanā, jo to vietā stājas augsti vērtējama kopsajūta — nākotnes sekmju garantija. Un dāņu kooperācijas izcils pionieris Severins Jergensens izsakās, ka blakus dāņu tautas saimnieciskā stipruma celšanai kooperācijas lielais nopelns ir tautas audzināšana. Kopdarbība faktiski māca, kā sevi pareizāk novērtēt, kā pašam izpalīdzēties. Tas savukārt paver sekmīgas darbības izredzes dzīves visdažādākajās nozarēs.

Agr. J. Mierkalns.

DV sanāksme Bostonā

Bostonas Daugavas Vanagu biedru gada sapulce notika 7. martā.

Ar klusuma brīdi godināja mirušos biedrus: Osvaldu Augi, Ilo Kurli un vanadzi Amaliju Braciņu.

Par apvienības rosīgo darbību latviešu sabiedriskā dzīvē ziņoja priekšnieks O. Kutcers. Tā izpaudusies mērķtiecīgā sadarbībā ar visām latviešu organizācijām.

Aprūpei ziedojumi vākti divas reizes gadā: 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcija un Ziemsvētku ziedojumu vākšanas akcija. Ziedotāju atsaucība labāka. Izdots vispārējai aprūpei $817.45, vietējai aprūpei $601.55. No organizācijas līdzekļiem izmaksāti pabalsti Bostonas latviešu skolai $201,30, atbalstīti jaunatnes pasākumi, kā stipendiju fonds, skauti un gaidas 2 reiz 2 nometne un c. ar $155.—, un Draudzīgam aicinājumam $19.60. Apvienība in corpore iestājusies ALA.

Bibliotēka grāmatu skaits papildināts jaunām grāmatām.

Sapulce lūdza biedrus un tautiešus ziedot grāmatas, lugas un naudas līdzekļus bibliotēkas paplašināšanai, lai tā izveidotos par plašāko latviešu grāmatu krātuvi brīvajā pasaulē. Ziedojumi sūtāmi bibliotēkas pārzinim O. Bračiņam — 30 Farquhar St., Roslindale, Mass. 02031.

Grāmatu galdu kopš tā organizēšanas ar ļoti labām sekmēm vada E. Auģe. Ar grāmatu galda starpniecību var pasūtināt laikrakstus, žurnālus, kā arī nosūtīt palīdzības sainus uz dzimteni un izsūtītajiem. Sapulce lūdza visus biedrus un labvēļus izmantot grāmatu galda pakalpojumus. Vanadžu darbība E. Šķobes vadībā bijusi daudzpusīga un sekmēm bagāta. Vanadzes piedalījušās visu lielāko sarīkojumu izkārtošanā. Rasti līdzekļi nama maksājumiem un telpu izdaiļošanai. Vanadzes aprūpējušas kara invalidus un grūtdieņus, atbalstījušas Minsteres latviešu ģimnaziju un citus pasākumus. Apmeklēti slimie un ar veltēm iepriecināti bij. karavīri. Gada laikā ieņemts $1588.47, izdots $1587.66.

DV Jaunā teātra saime savā 14. darbības gadā, tāpat kā visos iepriekšējos gados, ir bijusi aktīva un uzticīga saviem mērķiem — audzināt jaunus latviešu aktieŗus skatuves darbam, turpināt un papildināt teātŗa mākslas tradicijas.

Teātris saņēmis DV ASV zemes valdes uzaicinājumu piedalīties ar izrādi 1966. g. Čikāgā DV organizācijas 20 gadu pastāvēšanas galvenā sarīkojumā.

Sportistu darbība bijusi aktīva un daudzpusīga.

Apvienības paspārnē darbojas Sauleskalna gaidu vienība un Daugavas skautu vienība. Gaidu vienības sastāvā darbojas 44 meitenes, 5 vadītājas un 6 vad. vietnieces.

Revīzijas komisijas priekšsēdis V. Antiņš ziņoja, ka apvienības un sekciju grāmatas atrastas labā kārtībā, ieraksti saskan ar attaisnojošiem dokumentiem un ieteica gada pārskatu pieņemt. Sapulce gada pārskatu vienbalsīgi apstiprināja un izteica pateicību visiem darba darītājiem. Budžetu noteica $7000.—.

Valdē ievēlētie amatus sadalīja sekojoši: V. Rudzroga, apvienības priekšnieks, R. Liepiņš pr-ka palīgs un sekretārs, A. Treize kasieris, J. Zariņš biedrzinis, O. Kutcers inform. vad., O. Bračiņš aprūpes daļas vadītājs, A. Osis mantzinis, E. Mīlbergs nama pārzinis, A. Reks nama pārz. pal., A. Āboliņš sarīk. daļ. vad., F. Herwarth sarīk. daļ. sekretārs, M. Reks un G. Reks sar. d. palīgi.

Vanadžu valdē darbosies: E. Šķobe priekšniece, M. Herwarth un V. Grinberga pr-ces palīdzes, S. Pogele sekretāre, L. Kluce kasiere, N. Āboliņa mantziņe, M. Bērziņa, M. Altmane un M. Dāmis valdes loc. Revīzijas kom. V. Antiņš, A. Bērziņš un A. Ginters. Goda tiesā: J. Vētra, R. Muižzemnieks un T. Dreimanis. Delegāti DV kongresam: V. Rudzroga un O. Kucers; ALA kongresam: F. Herwarth un V. Antiņš. Pārstāvis pie latviešu skolas J. Kaža, pie skautu un vien. F. Herwarth. Bibliotēkas pārzinis O. Bračiņš, lugu krātuves pārzine V. Lamberga.

O. B.

INGUS NĀRUNS KONCERTĒ ŅUJORKĀ UN BOSTONĀ

Ingus Nāruns, mūsu izcilais čellists ar Anatoliju Bērzkalnu pie klavierēm, koncertēs Ņujorkā Carnegie Recital zālē, sestdien, 27. martā, pl. 5.30 un 28. martā Bostonā, pl. 3 pp. Baltiešu koncertapvienības rīkotā koncertā, Jordan koncertzālē. Programmā: Freskobaldi, Bokerini, Čaikovskis, R. Štrauss un citi. Ingus Nāruns pašlaik ar labiem panākumiem koncertē Floridā un ir koncertmeistars un solists, spēlē trio un stīgu kvartetu ansambļos un saistījies par mācības spēku Miami universitātes Mūzikas fakultātē. Ingus Nāruns iekaŗojis labu un nopietna mākslinieka vārdu nevien latviešu, bet arī amerikāņu mūzikas aprindās, ko liecina cildinošas atsauksmes par viņa koncertiem lielos laikrakstos kā: The N. Y. Times, Harald Tribune un citos. Nāruns daudzus gadus bijis koncertmeistars un solists Pop simfoniskā orķestrī, apceļojot visu Ameriku, arī St. Luisas simfoniskā orķestrī un vairākas sezonas spēlējis iecienītajā Sadlera Velsa baleta (Royal Ballet) viesizrādēs Ņujorkā un citās pilsētās. N. sniedzis 2 patstāvīgus koncertus Ņujorkas Town Hall zālē un daudz koncertējis lielākās Vācijas, ASV un Kanadas pilsētās. Spēlējis arī televizijā. Jūnija sākumā notiks Latviešu abonementu koncertu apvienības rīkotie koncerti: 4. jūn. Kalamazū, 5. jūn. Milvokos, 6. jūnijā Čikāgā, 12. jūn. Indiānapolē.

Slavenais tīģeru mednieks Saša Ziemelis Kalamazū mednieku makšķernieku kluba sarīkojumā runāja un rādīja filmas par saviem piedzīvojumiem. Uzņēmumā Saša Ziemelis sarīkojumā ar Izpapemto tīģera ādu.

ŅUJORKA

Latviešu preses biedrības valdes sēdē 13. martā Ņujorkā nolēma, ka nākamā gadā Preses balli Ņujorkā nerīkos, bet būs tikai rakstnieku rīts, kur aicinās piedalīties rakstniekus no Ņujorkas un citām pilsētām. Šī gada rudenī M. Kovaļevska paredzējusi Ņujorkā savu izstādi, lūdzot Preses biedrību uzņemties rīkošanu.

Šinī gadā izbeidzas līdzšinējās valdes pilnvaras. Nākamās vēlēšanas rīkojamas 1966. gada sākumā. Līdz nākamai valdes sēdei izraugāma vēlēšanu komisija. Vēlēšanās kandidēs visi valdes un revīzijas līdzšinējie locekļi.

Noslēdza rakstnieka J. Sarmas balvas vākšanas akciju. Pieņēma pārskatu par loterijas atlikumu, no kuŗa 500 dolarus ieskaitīja palīdzības fondā, bet 406 dolarus vispārējā fondā. Līdz nākamai sēdei sagatavojami ieteikumi par godalgojamiem rakstiem grāmatniecībā un presē.

Paredzēts, ka biedrības izdevums Brīvais Vārds iznāk reizi gadā. Tomēr nav biedru intereses ne izdevuma atbalstīšanā, ne lasīšanā, neiesūta arī rakstus.

Par delegātu uz ALas kongresu Čikāgā izraudzīja K. Ķezberi.

Par jauniem biedriem uzņēma Ausekli Zaļinski Kalamazū un Valentīni Hermani - Daly, Elgīnā, Ilinojā.

Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Bronksas rajona nekustamā īpašuma iegādes fonds iemaksājis 9630 dolarus par Redeemer baznīcu Jonkeros. Samaksa ir 10 proc. no pirkšanas cenas, kas iemaksāta 13. martā pie priekšlīguma parakstīšanas. Galīgā līguma parakstīšana paredzama maija sākumā. Lieldienu dievkalpojums jaunajā baznīcā Jonkeros, piedaloties visiem trim mācītājiem.

I.

Bez kārtējiem sarīkojumiem: 29. jūnija zaļumu svētkiem un 6. novembŗa Lāčplēšu dienas un DV organizācijas 20 gadu darbības atceres — septembŗa vidū paredzēta ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde, vairāki koncerti, Annas Dārziņas gleznu izstāde, priekšlasījumi u. c. Tuvāka informācija sekos.

Sapulce nolēma sadarboties ar „All Americans for Congressional Action to free The Baltic States" — sevišķi min. organizācijas prezidenta speciālo asistentu V. Korstu Čikāgā, uzdodot valdei uzsākt un izveidot darbību šinī virzienā. Apvienības priekšnieks darbību uzsācis, un jau saņemtas labvēlīgas atbildes no vairākiem kongresa locekļiem, tāpat no ASV prezidenta sekretāriāta. Patlaban sagatavo iesniegumus abiem Indiānas senātoriem un visiem Indiānas iecirkņu kongresa locekļiem.

PRIEDAINE (N. J.)

Ņudžersijas Daugavas Vanagu un Latviešu biedrības kopīgi sarīkotais kaŗavīru vakars Priedaines jaunā zālē, 13. martā, bija kupli apmeklēts. To ievadīja ar uzrunu Latviešu biedrības prks V. Landsmanis. DV ASV pr-ks V. Hazners referēja par kaŗavīru daudzinājumu. Aktieris J. Neimanis deklamēja patriotiskus dzejoļus. Latviešu komponistu un tautas dziesmas dziedāja A. Večiņš, pianistes A. Dzirkales pavadījumā. Bija ieradušies arī igauņu veterānu pārstāvji. Vakars noritēja lielā sirsnībā.

INDIANAPOLE

DV apvienības gada sapulcē ievēlētā valde amatus sadalīja sekojoši: J. Lazdiņš — priekšnieks (ievēlēts sapulcē) un aprūpes lietu kārtotājs; J. Ceriņš — priekšnieka vietnieks un sabiedriskās nozares vadītājs, L. Martinsons — sekretārs, A. Freimanis — kasieris un sabiedriskās nozares vadītāja vietnieks, V. Ziedonis — kultūras un mākslas lietu kārtotājs, A. Platacis — informācijas lietu kārtotājs un sakarnieks ar citām organizācijām, J. Dzelzītis — sporta vadītājs un biedrzinis un A. Ceriņa — vanadžu kopas priekšniece.

Apvienība paredzējusi 2 ziedojumu vākšanas akcijas DV palīdzības darbam šinī gadā: 14. jūnijā un pirms Ziemsvētkiem.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

Trešdien, 24. martā, pl. 7.30 vak. Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. R. Zariņš.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

21. martā, plkst. 11 — Ciešanu laika dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

24. martā, plkst. 7 vak. evanģelizācija. Māc. G. Strautmanis.

AURORA

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Liventāls, tālr. WE 3 - 9326.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons. Tel. FI 3 - 2420.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

28. februārī, plkst. 3.30 dievkalpojums.

KLIVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

28. martā, plkst. 11.00 dievkalpojums. Māc. E. Caune un Velta Barviks, ērģeles.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

Svētdien, 4. aprilī, plkst. 3 p. p. Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Draudzes dāmu komitejas valdes sēde paredzēta otrdien, 6. aprilī.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Sestdien, 3. aprilī, plkst. 7 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45 un H ielā.

SAKRAMENTO, YWCAs telpās, 1122 - 17. ielā.

28. martā, plkst. 11 dienā dievkalpojums.

11. aprilī (Pūpolu svētdienā) plkst. 2 dienā, luterāņu baznīcā H. un 45. ielā, diekalpojums ar dievgaldu.

1965. gada iesvētāmos lūdz pieteikties pie draudzes mācītāja.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Sestdien, 10. aprilī, plkst. 7 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12 tel 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 12 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ar 5 istabu dzīvokli pamatstāvā, 2 vannas istabas, 2 virtuves, ūdens eļļas apkure, dubultgarāža.

Yonge — Deloraine: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Pilnā cena $17.500.-, iemaksa $3.000.-. Atlikums uz vienu atklātu 10 g. obligāciju.

O'Connor Dr. — St. Clair: Atsevišķs 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, ūdens eļļas apkure, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopējā cena $15.500.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Dr. G. Niedra - Zeps.

Vēža pazimes un tā apkarošana

II

Iedzimtības faktors nav pierādīts, bet medicīnas vēsture rāda, ka daži reti audzēji kā acs — retinas neuroblastoma un multipālais poliposis resnajā zarnā atkārtojas tajās pašās dzimtās. Ir izdevies arī laboratorijā izaudzināt peļu šķiru (strains), kurās atkārtojas krūšu vēzis. Domājams, ka tas ir sakarā ar estrogena hormonu iespaidu jeb tā saucamo piena faktoru.

Parazīti pie dzīvniekiem, radot chronisku kairinājumu, var būt par vēža rašanās aģentiem. Ir ļoti maz pierādījumu, kur parazītiem vai baktērijām būtu kāda liela loma, radot vēzi cilvēkos. Tomēr ir atklāts, ka Ēģiptē, kur piemājo parazīti schirtosoma haematobium, tiem nokļūstot cilvēka ķermeņa urinārā traktā un izraisot tur chronisku kairinājumu nereti ir liela loma pie urīna pūšļa vēža rašanās.

Trauma vai mechanisks ievainojums arī kādreiz var kļūt par netiešu vēža rašanās iemeslu. Te jāpiezīmē, ka, strādājot vēža pētīšanas statistikā un pārbaudot ap 5000 krūšu vēža gadījumu, atradu, ka dažos gadījumos vēzis uzrādījis pirmās pazīmes drīzi pēc kāda krūšu ievainojuma, kādreiz pēc dažiem mēnešiem vai gada. Bet varbūt tur vēzis jau ir bijis sācis attīstīties pirms ievainojuma, bet palicis nepamanīts?

Pārmērīga sauļošanās — ultravioletie stari (kas ir īsāki par 3200 A.) ir svarīgi faktori daudziem ādas vēžiem. Bet tas parasti notiek pēc vairākiem gadiem — pēc chroniska saules iedeguma. Lielāko tiesu tas atgadās jūrniekiem un zvejniekiem. Gaišmatainie ir vairāk šī faktora apdraudēti. Vēzis ir vairāk vai mazāk saistīts arī ar vecumu. Bieži tas sāk parādīties pēc 40. dzīvības gada. Ievērojot visu šeit teikto, jāsecina, ka varbūt vēža izcelšanās tiešais iemesls nav viens, bet gan katrs atsevišķi no šiem kairinājumiem, vai arī dažkārt kombinācija no tiem spēj izraisīt pārmaiņas šūnas galvenās sastāvdaļās, līdz ar to izpostot paškontroli šūnā.

Šis te tikko teiktais tiek stipri uzsvērts vācu universitātēs. Ķelnes universitātes chirurģijas profesors mēdza vienmēr uzsvert, ka pašā pamatā ir skābekļa trūkums šūnai.

Te teikto var pielīdzināt mutācijas teorijai, kura māca: „Ja šūnas sastāvdaļas, kuras noteic šūnas raksturu, pārmainās, var tālāk veidoties savādākas šūnas".

Pēc Ķelnes universitātes patoloģijas profesora Geringa domām varētu notikt šūnā amino skābju rindā pagrieziens, ko viņš uzsvēra: „Linksverschiebung in der Reihe der Aminosäuren."

Kāds vācu pētnieks vēža izcelšanos uz mutācijas pamata mēģināja salīdzināt ar rudzu graudu, kas, iesēts nelabvēlīgos apstākļos pārvērties par kastru. Šis pētnieks septiņus gadus ir sējis rudzus mazākos laukumiņos un mākslīgi tiem radījis labus un nelabvēlīgus apstākļus. Un viņš ir tiešām pārliecinājies, ka kastrs nav nezāle pretēji tam, kā to māca vācu agronomi, bet gan rudzu graudā pašā ir (notikušas pārmaiņas) notikusi pārvēršanās. Labi, ja kastrs ir nezāle, tad, pēc manām domām, tai nezālei arī vajadzētu augt kāpostu dārzā. Kāpēc gan kastrs atrodams tikai rudzu tīrumā un vietās tieši tur, kur ir nelabvēlīgi apstākļi.

Starp citu gribētos piezīmēt, ka vācu medicīnas skolas karo pret krāsvielām uzturā. Veselības ministrija ir atļāvusi 6 krāsvielas lietot uztura krāsošanai. Pēc Bonnas universitātes patoloģijas profesora Hamplesa domām, arī tās eventuāli varētu būt vēža radīšanas aģenti.

Pēc kāda amerikāņu pētnieka domām vēzis varētu rasties uz allerģijas pamata. Šai teorijai nav piekrišanas.

Statistika rāda, ka ar vēzi mirst vairāk vīrieši nekā sievietes. Arī bērni mirst ar vēzi, protams, salīdzinot ar pieaugušiem, tas ir ļoti reti. Sav. Valstīs, kur gadā mirst apm. 250.000 ar vēzi, 1965. gadā no tiem ir 4.000 bērnu žem 15 gadiem.

Statistika rāda, ka ar ādas vēzi slimo 15% vīriešu turpretī 11% sieviešu; ar mutes vēzi slimo — 6% vīriešu, 2% sieviešu; ar elpošanas audu vēzi —12 % vīriešu, 3% sieviešu;

ar gremošanas organu vēzi — 33% vīriešu, 23% sieviešu; ar urinārā trakta vēzi — 7% vīriešu, 3% sieviešu; ar leukēmijām un limfomām — 6% vīriešu, 4% sieviešu; ar dzimuma organu vēzi — 11% vīriešu, 24% sieviešu; ar krūšu vēzi 22% sieviešu; ar dažāda cita veida vēžiem — 10% vīriešu un 8% sieviešu.

Kā redzams, vīrieši ir vairāk apdraudēti ar gremošanas organu, plaušu, ādas un mutes vēzi. Turpretī sievietes vairāk apdraudētas ar dzimuma organu un krūšu vēzi. Vecāki vīrieši ir apdraudēti ar prostates vēzi (Prosta ir viens no iekšējiem reproduktīviem vīriešu organiem, kas atrodas uz leju no urīna pūšļa un aptver urīna vadu.).

Statistika rāda, ka pēc 40. dzīvības gada vairāk mirst ar vēzi neprecētas sievietes nekā precētas. Neprecētās mirst vairāk ar krūšu vēzi un precētās ar dzemdes vēzi.

(Turpinājums sekos)

Tikmībs aizsardzībs biedrībs protkol pašrocīg uzrakstejs Krišs Ķepal, bet bilds piezīmējs E. Keišs.

Pēters Mikstams bij ērt atslaides uz sav jaunē kušet, la pēc grūtem diens dārbem atspūstes. Saldē snodienē Mīkstams redzēj sapn, ka viņš līdzīg slavnam Skobļevam jāj uz balt zierg cor priecīg lož pūl. Smukē sapn Mīkstams nedabēj izsapņēt līdz galem, jo siev viņ nejok sapurnēj un viš uz rēz saprat, ka liet pavisam nopietn. Mīkstam uzrosēs sēds jonē kušetē un a ab rok bērz mieg no acēm ārē, bet siev jau laid sov tēcamē vaļē:

„Kas man tā pa dzīv a tev tād Mīkstam. Ne tu kādrēz i bijs liels un ievērjams vīrs, ne a būs. Tik guļ kā lācs uz sov kušet. Būt es to zinājs pašē sākmē, nebūt a tev nemaz precjēs. Torēz man tik jonam mētnam gāl nebij istē vietē, ka aizgāj pie tev tād brandmajor. Paskat tik uz Pīpkātiņ kundz, viņei vīrs bijs vecākeis direktors ziep fabrikē. Kruzliņ kundzei vīrs bijs visvecākeis direktors makron fabrīkē, bet Bezmer kundzei pats galvneis viersdirektors valsts mākslīgē čugun lietvē. To es saprot, ka tād vīr i a gālēm un gaiš prāt. To es dabej zīnt vakar, pie Stabliņ kundzs dām kafijē. Tu zin viņs vīrs i Jon ceļ meklšans biedrībs priekšnieks, kas i tikpat kā latvieš eksel valdīb. Smukam kundz gan tēc, ka Dižē patriot biedrīb i tā galvenē, jo viņs vīrs i tai pa priekšniek un iesniedzs 276 memorands pestšans armijei un citām miltārem iestādēm. Seskastes kungs tagad iecelts pa Jon biedrīb dibnāšens iespēj pētšans department prezdent un tālab Tikmībs aizsardzībs biedrīb paliek bez priekšniek. Nākošē sestdienē tai būs liel saiešan, ku vēls jon priekšniek."

Te Mīkstam kundz mazliet apstājes un redzdam, ka vīrs ar vaļej mut uz kušet sarāves četrāps blisin acs, laid sov tēcmē tālāk:

„Tev jāiet uz Tikmībs aizsardzībs biedrībs saiešan un jātiek pa jonē priekšniek."

Pēters Mīkstams noplātjes a rokem pa gais, kā Pikārs a spārnem un gribēj ko tēkt, bet siev bij jau pa dorēm ārē. Mīkstams sāk domt un atcērjas smukē sapn ka viš uz balt zierg jāj cor lielē lož pūl. Tas laikam bij zīmīgs sapns a liel nozīm. Ja viš — Pēters Mīkstams, tiek pa jonē priekšniek, ta viņ siev vairs nevārs tā izrūnties un visei totei sākses jons ceļš uz priekš.

Nākšē sestdienē Pēters Mīkstams jau priekš laik ieradēs noliktē vietē un kotrīg nosēdēs pašē beidzmē rindē. Sev priekšē viš atrad trīs vīrs kotko dikt nopietns apspriežam. Pēc maz laiciņ ienāc Seskasts kungs a kundz un nosēdes pašē priekšē. Un ta pēc lab stund a dikt svinīg gīm ienac Bezmer kungs pie roks nesdams liel čemdān. Pārlaids skat pa vis zāl, viš pakratēj gāl pa zīm, ka notics apsveicšanēs un nolik sov nesamē uz gald. No sov čemdān Bezmers izjēm vesel pušķ pujens, georgīns un mārtiņrozes un a svinīg izdāršen tās nodev Seskasts kungam, tēkdams:

„Šis pukīts la runē manē vietē. Tās i patēcib viss tots vārdē pa to lielā izdāršanēs, ko jūs i veics priekš mūs biedrīb. Man i dikt bēdīg ap sierd, ka jūs vais nevārs vādt mūs uz priekš, jo jūs sov dzīv un darb ziedēs priekš viss cilēcs labam."

Pēc tādem vārdem Seskasts kungs priecīgs uzlec kājēs, a abēm sokēm sakratej Bezmer kung un paostejs puķs, iedev tās savei sievei. Tā no liel priek gandrīz va kus ārē un sov smukē degniņ a iegrūd pukēs un laimīg cilēk smaid ļāv apostēt a tiem trim vīrem, kas sēdēj aiz mugur. „Manē sierdē prieks iet pār pa visēm malēm, kā als pa muciņ spund"— tēc Seskasts kungs. „Neskatēs uz cit biedrīb ķecrīgē pretšanēs, man strādšan tots lokē i parēz novērtēt. Tas man dos milz spēk cīntes uz priekš pa mūs taisnē liet. Bet tagad jums jāizvēl cits priekšnieks manē vietē mūs iemīļtē biedrībē un es liek priekšē la vis šo liet vad Bezmer kungs." Pēc tam Seskast a gāl pamet uz Bezmer pus, kas tūliņ uz ātr rok nosēdes aiz lielē gald.

Bet tad notik kot kas tāds, ko nevar vārdes iztēkt un rakstēs uzrākst. Seskasts kungs sametas līks kā zierg loks. Viņ mut pasvēres kā maizs krāsn, atskanēj šķavs kā atombumb sprādzens. Tūliņ tāpat sāk šķavt a Seskast kundz un vis trīs vīr, kas bij ostjuš tās smukēs puķs. Briesmīgēs šķavēs tie vis locjēs un svaidjēs uz visēm pusēm kā kuģs vētrainē jūrē. Beigēs viņ neizturēj un izmetēs pa dorēm ārē.

Seskasts kung sejs krās mainjēs kā bērnam briesmīg masal laikē un pēc lab laiciņ viš atguvēs tēc:

„Tas viss i opozīcijs hap — či či, sabtāžs darbs hap — či. Paskat tik viss puķs piebērts a tād kā hap — či — či — či pulver." Viš lielēs dusmēs aizsvied nelaimīgēs puķs un nobēdz sov tēcmē: „Bet mēs nedrīkst padoties či—či, un mūs taisnē liet jānoved līdz galam. Bezmer kungs, hap — či, sāk vaļē — hap — či konfrenc."

„Tad es lūgt uzstād kanddāts priekšniek amtam," tēc Bezmers. Tagad atsjedzēs a beidzamē rindē sēdšais Pēters Mīkstams, kas nebij tics pie pūķ ostšan, tāpat kā Bezmers un ta paglābes no lielē šķovšan.

„La iet Bezmers"— Mkstams kluse balsē iesoces.

„Nu tad es uzstād Pēter Mīkstam" — varej redzt, ka Bezmers to tēc a smalk cilēk pieklajb.

Seskast kungs bij katgorisk attēces no kandšan un tālab cits nekas neatlik kā ķertes pie apklātē, tiešē un perpendikulārē balšan a papīr zīmtem. Seskasts kungs uz sov papīr a lielem burtem uzrakstej „Bezmers", bet Bezmer kungs sovkārt negribīg uzvilk „Mikstams". Pats Mīkstam ar dreblīg rok savē papīrē a kot ko uzrakstej un iemet to uz gald noliktē ceprē.

„Ienākšs trīs balšans zīms un tālab balšans izdevies simtprocentīg,"— tēc Bezmers un atvēr pierme zīmīt. Uz to bij Bezmer vārds, bet uz nākošē bij Mīkstems, tāpat uz beidzmē.

Bezmer acs no dusmēm sprāg no pier ārē, ka viš šķieldams paskatjēs uz Seskast, kas nelaimīgs mierkšņēj no šķavšans iz mērcētēs acs. Pa tikmībs aizsardzībs biedrībs jonē priekšniek a vis likam spēk bij ievēlts Pēters Mīkstams.

„Tad tāds tu man i drogs"— aiz dorēm Bezmers nikn tēc Seskastem. „Vis laik es pa tev i stāvējs un krits, bet tagad tu man parād sav atzīšen, un ievēl savē vietē tād tur Mīkstam."

Seskast gribēj tēkt, ka viš nav vainīgs, ja Mīkstams uz sov zīmīt rakstejs pats sov vārd, bet Bezmers bij jau aiz pierme stūr un iekāp tramvajē.

Pēters Mīkstam cīns lok atstāj pēdjais, kā jau apmierīnts uzvarētējs. Nākošē dienē viš aizbroc uz lokem pierkt balt zierg, kā to bij sapnē nosapņējs.

Krišs Ķepal

Leonīds Linauts

LATVIEŠU KOKLES

KOKLES ATDZIMŠANA

Ar 1934. gadu koklēšanā tika ievadīti arī mazpulka dalībnieki. Tomēr plašāka tautas daļa par kokli tikai dzirdēja no dzejām, to redzēja attēlos Dziesmu svētku plakātos un krūšu nozīmēs (dažreiz aplamā traktējumā), un retie to skatīja mūsu mūzejos.

Beidzamajos brīvās Latvijas gados radās jau aktīvi jaunās paaudzes koklētāji: Andris Dardedzis ar sievu, Marta Ruble, Tomāriņš un citi, kas pulcējās kopā un koklēja dziesmu un tautas deju ansambļiem, īpaši Jēkaba Stumbra vadītajai deju kopai Rīgā.

Šajā pašā laikā parādījās kokles „reformātori" ar A. Salaku priekšgalā. Šie „reformātori" nodarīja vairāk ļauna nekā laba. No senās latviskās kokles radās krustojums, kas neko daudz neatšķīrās no tautā pazīstamās „cimboles". Šai ziņā arī lietuviešiem neklājās labāk. Iemesls „reformācijai" bija tas, ka čaklie darboņas, labi gribēdami, aizmirsa latviešu kokles raksturīgo īpatnību, proti, intimo, savdabīgo un latvietim tik tuvo dvēselisko smalkumu, vēlēdamies to pārtaisīt skaļā, estrādei vai lielai telpai piemērotā, mūzikas rīkā.

Stīgu skaits palielinājās uz divām oktāvām, katram tonim vienas stīgas vietā uzvelkot divas, kopā ap 40 stīgu. Kokles ķermenis tika salīmēts no daudziem gabaliem, t. t. atmesta izdobšana. Tāpat stīgas vilka pāri „tiltiniem", lai skaņu padarītu stipru.

Sarunās par šiem jautājumiem kāds „reformātors" senās un tīrās latviskās kokles aizstāvjus un pētītājus „pagodināja" ar apzīmējumu „staroveri", tulkojumā — vecticībnieki. To laiku var salīdzināt ar periodu ap 1925. — 1926. gadu, kad arī mūsu pareizie un etnografiskie tautas tērpi tika līdzīgā kārtā „reformēti", pārveidoti un pat jaunu tautas tērpu zīmējumi mākslīgi radīti, ar „dzejiski mākslinieciskų fantaziju". Tos var skatīt 6. vispārējo dziesmu svētku uzņēmumos 1926. gadā.

Labu gribēdams, pat vecais tautas koklētājs Korāts nevarēja atturēties no vilinājuma koka tapiņas stīgām aizstāt ar dzelzs tapām, domātām „cimbolēm". Tomēr viņa darinātās kokles bija no viena gabala izdobtas, tāpat paturot visus citus senatnīgos elementus. Ļaunākajos gadījumos nekritiskie kokļu darinātāji, neiedziļinādamies tradicijās, fantazēja un smēlās „zināšanas" no pastkartēm, vai citiem paviršiem illustrātīviem materiāliem. Tā radās pat „krēliskās kokles". Nelaimīgā kārtā šādu attēlu varējām skatīt arī mūsu jaunajā Dziesmu svētku karogā. Piemiņētais liek bažīties, par kādu mums latviešiem svešu „zingu garu", kur šad un tad atskan:

Es to meitiņ mīlēdams,
Grib' ar viņu pašpāsēt" . . .
kaut cita „zinģe" brīdina:
„To skaidro ūden' nejauciet,
Kas tek caur lillijām . . . ā
-ā - ām".

Laimīgā kārtā beidzamajos 10 gados vērojama augoša un patiesa interese par koklēm un koklēšanu, kas aug līdz ar latviešu tautas tradiciju kopšanu un latviskuma saglabāšanu, kaut atrodamies tālu no savas dzimtās zemes. Ir jau daži desmiti koklētāju, gan no jaunākās paaudzes, gan tādi, kuru galvas ābeles baltumā. Lielā daļa no tiem kokles darinājuši pašu rokām, padomus saņemot rakstveidā.

Ar īpašu gandarījumu jāpiemin kautrīgais „padoma prasītājs" inž. Konstantīns Dravnieks, kas, ap 1958. gadu mērojā milzīgu ceļa gabalu, lai šī rakstītāja mājās spertu pirmos soļus koklētāja gaitās. Nu viņš darina izcilus instrumentus, ierāda to citiem, pamāca koklēšanā. Nemot palīgā savas izcilās inženiera zināšanas, viņa pētījumi un sīki papildinājumi (ļoti svarīgi no techniskā viedokļa) padara viņa darinātās kokles līdzvērtīgas ar senām labākajām koklēm. Viņa kokļu tips ir tas pats, par ko būs runa vēlāk.

K. Dravnieks veic arī plašākus pētījumus par stīgu „raustāmajiem bezkakla" instrumentiem, sākot ar mūsu kaimiņtautu, beidzot ar tālajiem orientālajiem japāņu, ķīniešu „koto" tipa instrumentiem. Še ir ievērojama vieta kokles salīdzināšanai ar tiem. Ir cerība, ka apvienojot vairāku autoru rakstus, radīsies grāmata par šo īpatnējo tematu, dodot iespējami pilnīgāku pamācību arī koklēšanas piesavināšanās mākā.

Valdis Kārklis, Ilga Upmane, Jānis Melngailis, Lenards Jaunzems un gara rinda citu, kas senās koklēšanas brīnumdaiļo tradiciju piekopj, nupat iemācījušies un ar sirdsdedzi izplata tālāk, paši būdami izkaisīti pa visu plašo Ameriku.

Arī mūsu komponisti nopietni domā par koklēm piemērotas mūzikas radīšanu. Nupat rokā turēju komp. Bruno Skultes kompozīciju koklei, stabulei un balsīm. Paldies par šo viņa dāvanu, pašam nostājoties uz 60 gadu mūža gadu sliekšņa.

Vēl jāpiemin jaunais mūziķis — obojists A. Jansons, kas pamatīgi un ar mūziķa nopietnību ir apņēmies ieviest kokli plašās tautas vidū, meklējot metodes, kā to vieglāk veikt, pašam ar lielu pacietību vingrinoties koklēšanā.

Še vēlos aprādīt arī citu apstākli, proti, ka beidzamajā laikā sāk parādīties visāda veida kokļu piedāvājumi, kas pavisam neatbilst senās koklēšanas tradicijām. Ir „ienadušās" arī vairākas A. Salaka kokles, sirsnīgi aizstāvētas par vislabāko no „labākā". Tāpat vēlētos, ka centīgā un tiešām labu gribētāja Kampes kokles tiktu veidotas pareizo principu garā. Ja nu kādam jau tās ir īpašumā, nebūtu vajadzība mest akmeni uz darinātāju, bet to uzlūkot kā laikmetam īpatnēju meklējumu liecinieku un ar mierīgu prātu vēlāk tikt pie pareizās kokles, piesavinoties arī pareizu koklēšanu.

Tālākajās nodaļās tad mēģināšu sīkāk dot norādījumus par kokles tipiem, darināšanu, koklēšanu.

Kokļu veidi pēc novadiem

Kursas kokles.

Mūsu mūzejos Latvijā visvairāk kokļu paraugu ir no Kurzemes dažādajiem stūriem, tamdēļ šis kokles veids ir kopēji apzīmēts par „Kursas kokli". Skaitliskajam pārsvaram ir vairāki vēsturiski un citi iemesli. Viens no galvenajiem, ka Kursas apvidos pietiekama tautas daļa bija iespējusi saglabāt senās celtnes, kurās tad arī koklīte tīri fiziski paglābās. Tāpat citu tradiciju tīrā un senatnīgā piekopšanā kokles allaž tika skandinātas.

Kursas kokles ir lielāko tiesu grezni rotātas griezumiem, līdzi turoties apvidus pārējām rotājošām izpausmēm. Stīgu skaits no 5—13 stīgām. Par šo dažādo stīgu skaitu var dažādi spriest un meklēt tam atbildes, bet īsi sakot, stīgu skaits veidojas ar tautas meldiju vēršanos plašumā.

Vecajām koklītēm vērojama nedaudz ieliekta forma, kas izskaidrojama ar stīgu sprieguma ietekmi uz kokles ķermeni. Tā nu ir sagadījies, ka koklīti varam salīdzināt ar vecu māmuļu, kuras gadi arvien viņu vairāk saliekuši bet tanī pašā laikā arī veidojuši tās dvēseli brīnumainā jaukumā.

Vidzemes kokle.

Pamatā darināta pēc tā paša principa, bet ar atšķirīgu ārējo siluetu. Dievamžēl, Vidzemē atrasts ļoti niecīgs seno kokļu skaits, kas nedod pilnīgu pārskatu par variantiem. Vidzemē tik izplatītās mājas mūzicēšanas paražas arī bija ar „jaunlaiku" iezīmēm gan instrumentu izvēlē, gan „repertuārā", tādējādi seno kokli pilnīgi izspieda „citara", „cimbole" vai „kokle", kā nu kurā pusē viņu tur tauta sauca.

Ap „citaru" tad pulcējās citi instrumenti: vijole, klarnete, basse, veidojot populārās „danču kapelles". Kurzemē šai pašā laikā mājas mūzika vēl turējās senajās tradicijās.

Ļoti postoši kokles liktenim bija Ziemeļu kaŗi, sērgas un citi posta laiki, līesmās iznīcinot lauku sētas, izklīdinot iedzīvotājus un pilnīgi iznīcinot iedzīves priekšmetus. No jauna radušies kokļu paraugi ir samērā reta parādība. Tā redzams, ka arī atrastie pāris senās kokles paraugi ir jau stipri deģenerējušies, ko arī var spriest pēc rotājuma.

Latgales kokles.

Šinī novadā ir saglabājies krietns skaits kokļu. Ārējā līdzībā tās atrodas starp Vidzemes un Lietuvas kokli. Dažas Latgales kokles ir grezni rotātas, bet vairumā ar ļoti atturīgu rotājumu. Stīgu skaits vairumā 9. Latgalē vēl bija sastopami reti tautas koklētāji, kaut pašu kokli bez žēlastības izskauda no pārrobežas iecelojušās plēsēnes — „ermoņikas". Apstrādājuma ziņā, īpaši ārējā siluetā, var manīt baroka formu ietekmi, pārņemtu no mēbeļu rotājošām daļām, bieži neatbilstošām kokgriezuma technikai.

(Turpinājumā: Kokles darināšana).

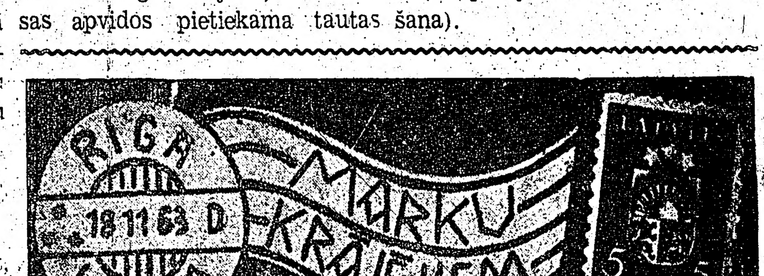

Visus marku krājēju nodaļai domātos rakstus lūgums sūtīt šīs nodaļas red. M. Zichmanim, 161 Olive Ave., Willowdale, Ont., Canada.

Latviešu filatelistu apvienībai (LFA) šis ir atkal vēlēšanu gads, jo valdi, saskaņā ar statūtiem, vēlē uz trim gadiem. LFA dalībnieku skaits jau krietni pārsniedz 200 un tie izkliedēti pa visu brīvo pasauli, bet lielākā daļa tomēr dzīvo ASV un Kanadā. Visus desmit gadus, kopš LFA dibināšanas, valdes centrs bijis Montreālā un arī šinīs valdes vēlēšanās no 9 kandidātiem 5 nāk no Montreālas. Starp tiem no līdzšinējās valdes ir gan tikai priekšsēdis O. Vīndezis un sekretārs K. Strazdiņš, bet arī pārējie ir aktīvi LFA darbinieki, kā revīzijas komisijas loceklis H. Ulmanis, Montreālas filatelistu kopas priekšsēdis R. Brāzma un Iraida Grāpēna, kas labi pazīstama arī kā aktīva DV darbiniece.

Starp valdes kandidātiem vēl ir ilggadīgais LFA jaunatnes nozares vadītājs A. Vēveris no Detroitas, ASV numizmatikas sekcijas vadītājs R. Zālamanis no Sv. Katrīnām, kā arī bramptonieši J. Ronis un Erna Albertinga.

No minētiem 9 kandidātiem jaunajā valdē jāievēl 5 locekļi, kas vēlāk savstarpēji sadalīs attiecīgos amatus. Vēlēšanas notiek rakstveidā, ar iepriekš sagatavotām vēlēšanu zīmēm, kuras līdz 1. maijam jāpiesūta vēlēšanu komisijai: A. Saliņš, 32 Marmaduke St., Toronto 3, Ont., Canada. Turpat pieprasāmi arī vēlēšanu materiāli ja kāds no LFA dalībniekiem vai interesentiem tādus nebūtu vēl saņēmis.

R. N.

St. Catharines Latviešu
B
S. G. 20. MARTĀ,
GENEVAS IELA
Deja. Atspirdzi

ROBEZ a
REALTORS AND AP
79 MAIN STREET EAST HAM
Tālrunis JA 889
Ar šo darū zināmu, ka esmu atv
nas biroju, un izsaku pateicību taut
Plašā izvēlē: jaunas un vecas ģi
un farmas, ienākumu īpašumi, tūr

Lotus
• PUĶES • LATVIEŠU GRĀMATAS
DZINTARS • KRISTALLS • PORCE
KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATN
SALONS
Vienalga, kur dzīvojat — Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu pasūtinājumus izpildīsim nekavējoties.

AUSTRA Š
DĀMU FRIZIERS
737 Bloor St., W., pie Grace. T

VALUDE
LAT
DIMANTI
Zel
Antona K
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½
Ont., 533—2837 Tautie

Z. GRUNDM
GRĀMATVE
Ienākuma nodokļu aprēķini un fi
Informācijai zvanīt

A. EGLĪTI
RADIO un TELEVĪZIJAS
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1
no pl. 1 līdz 6 va
IZĪRĒ TV par $ 8,-
161A Roncesvalles Ave., Toro

TAUTIE
pirms nododat iespieš
iespiedumdarbus citur,
LATVIJA - AMERIKĀ
Mēs iespiežam
LAULĪBU un IESVĒTĪBU I
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRI
KONCERTU PROGRA
SARĪKOJUMU BIĻE
PLAKĀTUS, DZIES
VĒSTUĻU VEIDL
GRĀMATAS, Ž
Labs darbs. — Mē
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM
491 College St., Toro
CANADA
TEL.: 921—
CODE 41

PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

St. Clair: Atsevišķs 6 istabu du-
lovs, ūdens eļļas apkure, privāts
un garāža. Kopējā cena $15.500.-.

...NIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ
...ELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

...KOKLES

...daļa bija iespējusi saglabāt senās celtnes, kurās tad arī kokļu līte tīri fiziski paglābās. Tāpat citu tradīciju tīrā un senatnīgā piekopšanā kokles allaž tika skandinātas.

Kursas kokles ir lielāko tiesu grezni rotātas griezumiem, līdzi turoties apvidus pārējām rotājošām izpausmēm. Stīgu skaits no 5—13 stīgām. Par šo dažādo stīgu skaitu var dažādi spriest un meklēt tam atbildes, bet īsi sakot, stīgu skaits veidojas ar tautas meldiju vēršanos plašumā.

Vecajām koklītēm vērojama nedaudz ieliekta forma, kas izskaidrojama ar stīgu sprieguma ietekmi uz kokles ķermeni. Tā nu ir sagadījies, ka koklīti varam salīdzināt ar vecu māmuļu, kuras gadi arvien viņu vairāk saliekuši bet tanī pašā laikā arī veidojuši tās dvēseli brīnumainā jaukumā.

Vidzemes kokle.

Pamatā darināta pēc tā paša principa, bet ar atšķirīgu ārējo siluetu. Dievamžēl, Vidzemē atrasts ļoti niecīgs seno kokļu skaits, kas nedod pilnīgu pārskatu par variantiem. Vidzemē tik izplatītās mājas mūzicēšanas paražas ar bija ar „jaunlaiku" iezīmēm gan instrumentu izvēlē, gan „repertuārā", tādējādi seno kokli pilnīgi izspieda „citara", „cimbole" vai „kokle", kā nu kurā pusē viņu tur tauta sauca.

Ap „citaru" tad pulcējās citi instrumenti: vijole, klarnete, basse, veidojot populārās „danču kapelles". Kurzemē šai pašā laikā mājas mūzika vēl turējās senajās tradicijās.

Ļoti postoši kokles liktenim bija Ziemeļu kaŗi, sērgas un citi posta laiki, liesmās iznīcinot lauku sētas, izklīdinot iedzīvotājus un pilnīgi iznīcinot iedzīves priekšmetus. No jauna radušies kokļu paraugi ir samērā reta parādība. Tā redzams, ka arī atrastie pāris senās kokles paraugi ir jau stipri deģenerējušies, ko arī var spriest pēc rotājuma.

Latgales kokles.

Šinī novadā ir saglabājies krietns skaits kokļu. Ārējā līdzībā tās atrodas starp Vidzemes un Lietuvas kokli. Dažas Latgales kokles ir grezni rotātas, bet vairumā ar ļoti atturīgu rotājumu. Stīgu skaits vairumā 9. Latgalē vēl bija sastopami reti tautas koklētāji, kaut pašu kokli bez žēlastības izskauda no pārrobežas iecelojušās plēsenes — „ermoņikas". Apstrādājuma ziņā, īpaši ārējā siluetā, var manīt baroka formu ietekmi, pārņemtu no mēbeļu rotājošām daļām, bieži neatbilstošām kokgriezuma technikai.

(Turpinājumā: Kokles darināšana).

...nodaļai domātos rakstus lūgums sūtīt ...Zichmanim, 161 Olive Ave., Willowdale, Ont., Canada.

...vienībai niece.

Starp valdes kandidātiem vēl ir ilggadīgais LFA jaunatnes nozares vadītājs A. Vēveris no Detroitas, ASV numizmatikas sekcijas vadītājs R. Zālamanis no Sv. Katrīnām, kā arī bramptonieši J. Ronis un Erna Alberinga.

No minētiem 9 kandidātiem jaunajā valdē jāievēl 5 locekļi, kas vēlāk savstarpēji sadalīs attiecīgos amatus. Vēlēšanas notiek rakstveidā, ar iepriekš sagatavotām vēlēšanu zīmēm, kuras līdz 1. maijam jāpiesūta vēlēšanu komisijai: A. Saliņš, 32 Marmaduke St., Toronto 3, Ont., Canada. Turpat pieprasāmi arī vēlēšanu materiāli ja kāds no LFA dalībniekiem vai interesentiem tādus nebūtu vēl saņēmis.

R. N.

St. Catharines Latviešu Mednieku un Makšķernieku klubs rīko

BALLI

Š. G. 29. MARTĀ, PL. 7.30 ATLANTA KLUBA TELPĀS,
GENEVAS IELAS GALĀ, PIE ONTARIO EZERA.

▫ Deja. ▫ Atspirdzinājumi. ▫ Spēlēs vācu deju kapella.

APMEKLĒT LŪDZ KLUBA VALDE.

ROBEZ and DONELLY
REALTORS AND APPRAISERS
79 MAIN STREET EAST HAMILTON - ONTARIO
Tālrunis JA 88966

Ar šo daru zināmu, ka esmu atvēris savu māju pārdošanas un pirkšanas novērtēšanas biroju, un izsaku pateicību tautiešiem par man dāvāto uzticību.
E. Robežgruntnieks

Plašā izvēlē: jaunas un vecas ģimeņu mājas, tirdzniecības uzņēmumi, zemes gabali un farmas, ienākumu īpašumi, tūristu uzņēmumi u. t. t.

Lotus
792 BATHURST ST.
(pie Bloor St.)
LE 3-3884
FLORIST • GIFT SHOP • 792 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3884
● PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SKAŅU PLATES ●
DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀNS ● KERAMIKA
KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS
Vienalga, kur dzīvojat — Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu pasūtinājumus izpildīsim nekavējoties.
Arvids Tirums

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

VALUPE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkaļa
Antona KIVLENIEKA
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., 533—2837
Tautiešiem atlaide

Z. GRUNDMANIS
GRĀMATVEDIS
Ienākuma nodokļu aprēķini un financiālie pārskati.
Informācijai zvanīt CH 4-3244

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.
● IZĪRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

TAUTIEŠI,
pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar
LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI
Mēs iespiežam
▫ LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
▫ VIZĪTKARTES
▫ DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
▫ KONCERTU PROGRAMMAS
▫ SARĪKOJUMU BILETES
▫ PLAKATUS, DZIESMU LAPIŅAS
▫ VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
▫ GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
palīdz Jums nelaimes gadījumā.
PL 9-0266.

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1511, Toronto 19

I. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus līdz iepriekš pieteikt.
RO 6-3800.
645 Pape Ave., Toronto.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769-8280, Toronto.

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3158
Parkošana abās bēru mājās.

LATVIEŠU TRIMDAS LIELĀKAIS APGĀDS
LATVJU GRĀMATA
piedāvā lielos klasiskos, mākslas un citus darbus
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS
Blaumaņa — RAKSTI, 12 sējumos
Blaumaņa — DRĀMA un KOMĒDIJA, 1120 lapp.
Aspazijas — DRĀMA — LIRIKA — PROZA
Zeiboltа — RAKSTI
LATVIEŠU BALETS
NOZIEGUMS UN SODS, 2 sēj.
Cross Road Country — LATVIA
un daudz, daudz citu latviešu un cittautu ievērojamāko darbu.
Šinī pavasarī Lieldienās iznāks šādi ievērojami darbi:
K. Siliņa autobiogr. — MANA DZĪVE $3.90
pielikumā LATVIEŠU LITERATŪRAS 100 GADI
T. De Frīsa biogr. rom. — REMBRANTS, I,II,III $8.80
Gētes rom. - eseja — GARA RADINIEKI, I,II .. $4.40
Poruka, Plūdoņa, Lapko illustr. — STĀSTI BĒRNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS .. $1.60
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU un PASAKU 4. sēj. $7.80
Tālāk sagatavošanā Aspazijas vienīgais romāns un vairāki citi visievērojamākie darbi.
skatāmas Visas grāmatas pieprasāmas un visās korektajās grāmatnīcās. Turpat par brīvu pieprasāms pilnīgs visu izdevumu cenrādis.
— Gaidiet —
LATVIJA 50 GADOS
lielākais un varenākais izdevums mūsu kultūras krātuvē latviešu un angļu valodā. Pāri par 400 trimdā vēl līdz šim nepublicēti uzņēmumi.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332,
Waverly, Iowa, USA

La GROTTA
— RESTORĀNS — TAVERNA —
49 DUNDAS STREET W.
Eiropejiska atmosfaira. Katru vakaru dejas no pl. 8—12 pie kontinentālas mūzikas.
BANKETU TELPAS NO 25—200 PERSONĀM
Rezervācijai zvaniet 364—0216

E. Dunsdorfs un A. Spekke — LATVIJAS VĒSTURE 1500 — 1600 .... $ 15.00
Z. A. Ozols — LATVIA — A Selected Bibliography .... $ 2.15
CEĻI — Literātūras zinātne — rakstu krājums .... $ 3.20
DV GRĀMATNĪCA,
491 College Street, Toronto 4, Ont.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRIDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
● Turpat dabūjami BIĻEŠU LOGATI. ●

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-
pārējām summām 10%
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIMNIEŠU NODAĻA,
491 COLLEGE ST.,
TORONTO 4. ONT.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5843.
Suite 107
RO 6-3354 (mājās).

PĀRDODAMAS
KLAVIERES
Zvanīt
WA 2 - 9822, Toronto.

IERĪKOJU
TV ANTENAS
UN TORŅUS,
sākot ar $ 7.50
Darbs garantēts
Zvanīt
261—3688 vai 267—2008 Toronto

MEKLĒ MĒBELĒTU
divu istabu
DZĪVOKLI
ar atsevišķu virtuvi un vannas istabu klusā mājā.
Zvanīt no plkst. 9—20
921—7121

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

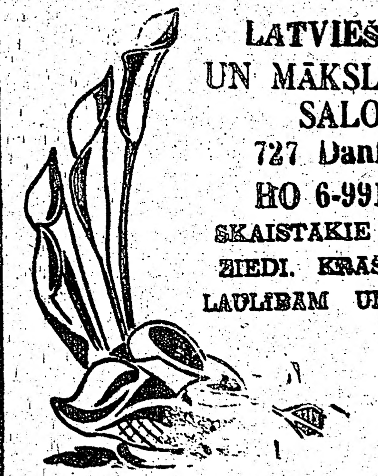

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS UN MĀKSLAS SALONS CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911. (Arī pēc darba)
SKAISTĀKIE UN SVAIGĀKIE GRIEZTIE ZIEDI. KRĀŠŅI PUĶU SAKĀRTOJUMI LAULĪBĀM UN CITIEM GADĪJUMIEM.
Dāvanām bagātā izvēlē tautiskas rotas lietas, ādas un koka izstrādājumi, audumi, skulptūras, eļļas gleznas u.c.
KĀRLIS SVEILIS

Toronto Window MFC Co. Ltd.
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

VENUS
PUĶU VEIKALS
● Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
● Latviešu keramika.
● Ādas izstrādājumi.
231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4645; LE 3-4037 pēc darba
A. PUTNIŅŠ

KAS? KUR? KO? TORONTO

DCS
Drapery Contract Services 789—2811
IMANTS E. KRŪZE 789—4455
521 OAKWOOD AVE. Mājās BA - 5 9292
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas. u.c

PĀRTIKA - DELIKATESES

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158
Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās HO 6-5624.

Īpašumi visos pilsētas rajonos.
Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
ALEX DOORS
pagatavo un pārdod tautiešiem koka durvis visādos lielumos un veidos, pēc vēlēšanās izgrezno vai labo arī vecās.
VEIC PĀRĒJOS KOKA DARBUS.
Tel. 769-2156, Toronto. A. REIZAKS.

DAŽĀDI

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street,
tel. 363—4451 Toronto

Krāsu un baltmelnās filmas
attīstīšana palielinājumi
duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti
atlaide
BENJAMIN Film Laboratories
51 Duchess St. EM.3-6496

AP DZĪVĪBAS MEZGLA MUDŽEKLI

(Pārnesums no 3. lpp.)

Cilvēciskā esme ir daudz kas vairāk nekā tikai dabas instinkta ispausme. Tāda nostāja ir cilvēka garīgās daļas maldīga degradēšana. Mākslā tā ienes griezīgas disonances, ja nav izlīdzinātāju pretstatu. Literatūrā var atrast piemērus, kur spilgti notēloti tādi paši kaili erotikas plūdi, bet tiem pretī stāv arī garīgais spēks, kas kopainā sniedz organisku vienību. Viens tāds piemērs ir „Jaunsudrabiņa Jaunsaimnieks un velns", kur Inga (savāda sagadīšanās — arī Inga!) spēlē tādu pašu lomu kā Osvalda Lāča Ingā. Protams, apstākļi, kādos darbojas abas Ingas, ir dažādi, bet tie nevar būt erotiskās aktivitātes izšķirēji; to notēlo garīgie balsti cilvēkā. Jēkaupa un viņa Ingas gadījumā, jumja simboliskā zīme tikai daļēji izteic esmes kodola jēgu; patiesībā tā nebūtu nemaz šim gadījumam piemērojama.

Tādas disonances, vairāk vai mazāk asas, sastopamas arī dažos citos stāstos. Tā titulstāstā Mēs un viņas, kas veidots kā „kāda mizantropa atzīšanās", nepatīkami pārsteidz un nepārliecina erotiskas uguns izvirdums, ko izraisījušas drauga sievas „sešu bērnu nozīstās krūtis" (81.). Abu draugu sirsnīgajās attiecībās daudz garīga siltuma un ētiska spēka, kas šīs saites nevainojamā kārtībā uztur arī tad, kad viens jau kļuvis kuplas ģimenes tēvs un arī otrs, ar drauga sievas palīdzību, ir apprecējies. Un tomēr, autors liktenim liek izspēlēt nejaukus gadījumus — abi draugi kļūst laulības pārkāpēji mainītās lomās. Vienā gadījumā — ar ģimenes tēvu — varam arī rast savā ziņā attaisnotājus iemeslus, ja par vainīgo saskatām sievu, kuŗa netiek pie bērniem ne ar medicīnas, ne ar vīra ieliešanās palīdzību. Bet autors liktenīgo situāciju notēlo tā, ka par vainīgo jūtas vīrietis, un jo vairāk tāpēc, ka gadījumam ir traģiskas sekas — „krītušās" sievas grūtniecība un atbrīvošanās no tās, kam seko nāve. Notikumu varēja ievīt kādā garīgā gaisotnē, kas tiešām rādītu nenovēršama likteņa roku, bet autors to nav darījis. Drauga atstātas savas iekāres vainā. Šīni situācijā nav visnaz nekā neaistētiska, turpretim gadījums ar ģimenes māti, atbaidoši nejauks, pie kam tas izvēršas par stāsta pavediena atrisinājumu, kas atklāj draugu „noziedzīgo" dabu. Vainīgā mizantropa morāliskās paģiras vairāk izskan kā komēdija nekā notikušā morāliska saprašana.

Grāmatā ir tikai trīs īsāki stāsti, kuros erotiskais moments nav vienpusīgi uzsvērts, bet ievīts pietiekami garīgā gaisotnē — Meli, Dārglietas un Sidraba bļodas, lai arī pēdējam traģiska izskaņa ie tiem varētu pieskaitīt arī Banalo Mopasānu, ja autors būtu notēlojis, kā autoritātīvi uzstājīgā skolotāja „neglābjami izvirtušo" skolēnu ir uzvedusi uz kārtīga ceļa.

Minētie iebildumi attiecas tikai uz autora nostāju izvēlētā materiāla kodola interpretācijā. Kā jau teikts, formu valodas technisko apdarē piebārstīta ar svaigiem dzejiskiem izrotājumiem, kas it kā cenšas nosegt garīgos trūkumus, piem., „Kā sasistu cerību lauskas dzīvāks zaļums turās vienīgi ieplakās vai grāvās ap žūstošajiem strautiem" (141.). Ceļš automašīnas skrējā „Tedim liekas, ka mašīna negausīgi to ritu", u. c. Viss tas liecina par autora bagāto un spraigo garīgo možumu, spilgtu personību, kuŗa tomēr nokļuvusi pārāk tuksnešainos un nemīlīgos laukos. Lasītājam jāsaprot, ka dalīts iespaids — no vienas puses aistētiskais prieks par raito un dzīvo izteiksmes plūsmu, no otras puses — neapmierinātība, kas tās paliek kā izslāpušam nesasniedzamas veldzes trauks.

Grāmata izdota gaumīgā ārējā apdarē, un to rotā autora meitas Austras Lāces izteiksmīgas illustrācijas un vāks.

Istambulā nogalināts igauņu jūrnieks

Zviedru laikraksts „FIB — Aktuellt" sniedz sensācionālu rakstu par kādu notikumu, kas līdz šim nebija zināms, par igauņu jūrnieka Hugo Taalinena nāvi mīklainos apstākļos Istambulā pag. g. 5. jūnijā.

Turku iestādes noskaidrojušas, ka Taalinens īsi pirms tam nobēdzis no padomju tankkuģa „Astrachan" un lūdzis turku sības, kas tām arī dotas. Drīz pēc tam viņš dabūjis darbu uz kāda grieķu kuģa. Pirms došanās jūrā Taalinens iegriezies restorānā, lai nosvinētu šo gadījumu. Nākošajā rītā viņa līķis ar pārgrieztu rīkli atrasts kādā Bosfora līcī.

Pēc informācijas no turku avotiem ir aizdomas, ka slepkavību izdarījuši kādi ārvalsts aģenti. Līdz šim ir novērots, ka bēglus, kuŗi varētu pastāstīt kādus padomju varai nepatīkamus noslēpumus, parasti atrod nogalinātus. Jāšaubās, ka nelaimīgajam igauņu jūrniekam bijuši kādi svarīgi noslēpumi. Taalinens bija vienkāršs cilvēks, viņš bija jūrnieks uz tankkuģa „Astrachan," kas piegādāja degvielas ekspedīcijas kuģim „Michail Lomonosov," kuŗa uzdevums nav zināms. Pirms bēgšanas Taalinenam drīzumā būtu bijis jāstājas tiesas priekšā par kādu nesvarīgu disciplīnas pārkāpšanu uz padomju kuģa.

IGAUŅI GRIB SADARBOTIES AR LATVIEŠIEM

Igauņu nacionālā komiteja ASV savā pēdējā sēdē 6. martā plaši pārrunāja Latviešu kultūras darbinieku konferencē pieņemtos atzinumus, it sevišķi Dr. Karpa ierosinājumus. Visi atzina, ka latviešu viedoklis ir pareizs un jāmeklē sadarbība ar latviešiem ne vien kultūras laukā, bet arī citās nozarēs.

Igauņu nacionālās komitejas kuŗā ir 35 locekļi, pilnvaras izbeidzas šogad. To ievēl uz trīs gadiem. Jauno komiteju ievēlēs vispārējās vēlēšanās pa pastu 5., 6., 7. un 8. novembrī. Lielākos igauņu centros balsis var nodot arī personīgi.

IGAUŅU ARCHIBĪSKAPS DODAS UZ DIENVIDAMERIKU

Igauņu ev.-lut. baznīcas archibīskaps J. Lauri, kuŗu šinī amatā ievēlēja 1964. g., nodomājis apmeklēt Dienvidameriku. Archibīskapa pastāvīgā dzīves vieta ir Stokholma. Dienvidamerikā ir divas igauņu draudzes — Buenosairesā, kur darbojas jauns igauņu mācītājs H. Jaanus, un San-Paulo, kur igauņu mācītāja nav. Dažreiz šo igauņu draudzi apkalpo vietējais latviešu mācītājs. Archibīskaps grib iepazīties ar apstākļiem uz vietas, lai atrastu iespēju, kā draudze varētu tikt pie mācītāja.

IGAUŅU PAREIZTICĪGIE KANADĀ

Igaunijas pareizticīgo galva pēc mitropolīta Aleksandra nāves tagad ir mitropolīts Atenagors, Londonā, pēc tautības grieķis. 12. februārī īpašā dievkalpojumā Londonā mitropolīts ordinēja par mācītāju prof. Dr. ing. E. Ruusu. Ruuss ir igaunis, beidzis studijas Kanadā un tagad ir mācības spēks Britu Kolumbijā. Kanadas valdības uzdevumā viņš nesen bija Indijā, lai pārraudzītu elektrisko spēkstaciju būvi.

Prof. Ruuss vadīs igauņu pareizticīgo dievkalpojumus Vankuverā. Igauņi tur uzcēluši kopīgu baznīcu luterāņiem un pareizticīgiem. Ēkā paredzētas telpas arī igauņu biedrībai.

SALŪTS BRĪVĪBAI

Kolorādo Springas simfoniskais orķestris, kas diriģenta Valtera Eizenberga vadībā ik gadus dod piecus izlases koncertus ar pieaicinātiem izcīliem solistiem, 11. martā koncertu sāka ar prof. Dr. Timoteja Fetlera Latvju rapsodiju kā salūtu brīvībai. T. Fetlera Latvju rapsodijas dēļ latviešu vārds jau vairākas dienas pirms koncerta tika daudzināts šejienes abos laikrakstos, norādot arī, ka Latvijas himna aizliegta Latvijā dziedāt kopš krievu iebrukuma.

Latvju rapsodiju T. Fetlers komponējis, izmantojot tautasdziesmu motīvus, rapsodiju nobeidzot ar Latvijas himnu. Par dr. V. Eizenberga dinamisko izpildījumu kaut vai sēri skaistās tautasdziesmas Tek saulīte tecēdama motīviem varētu būt citādās domās, tomēr rapsodija ir ievērojams žests šai laikā — salūts brīvībai. Latvju rapsodija izskanēja ne tikai Palmera ģimnazijas pilnpildītajā zālē, bet tika pārraidīta stereofoniskajā skaņu lentā, pārraidīs latviešiem aiz dzelzs aizkara kā salūts brīvībai. Latvju rapsodiju Latvijā pārraidīs Amerikas balss, Brīvās Eiropas, Luksemburgas un Stokholmas raidītāji.

Pēc koncerta bija izdevība īsu brīdi tikties ar Latvju rapsodijas aut. T. Fetleru, kas dzimis Nujorkā, bet, ilgāku laiku dzīvodams Latvijā, mācījies četrus gadus Latvijas konservātorijā klarnetes klasē, vēlāk Stokholmas konservātorijā, tagad ir Santa Barbaras pilsētas kolledžas mūzikas profesors. Dr. T. Fetlers nav aizmirsis latviešu valodu, kamēr viņa brālis Džons Fetlers, kas ir šejienes lielākā laikraksta Gazette Telegraph mūzikas un mākslas kritiķis, vairs latviski nerunā. Dr. T. Fetlers izteicās, ka Kolorādo Springas simfoniskā orķestra atskaņojumā viņa Latvju rapsodija saīsināta, svītrojot tos tautasdziesmu motīvus, kam sērīgi lēni tempi. Latvju rapsodijas pilns atskaņojums ilgtu apm. 20 minūšu, kamēr dir. V. Eizenbergs to sniedza 10 minūtēs.

Nākamajā dienā mūzikas kritiķis Džons Fetlers, plašā rakstā vērtēdams ļoti ievērojamo (most significant) koncertu ar internacionālu noskaņu, par T. Fetlera Latvju rapsodiju raksta: „Koncertu iesāka ar Latvju rapsodiju, kuŗai Timotejs Fetlers izmantojis latviešu folkloras materiālus. Viņa kompozicijā divi aspekti: tautas melodijas, kas patīkamas arī modernajai publikai un tradicionālā mūzikālā īpatnība (idiom), kas izvairās no modernām disonancēm; bez šaubām, šāda pieeja publikai patīk, sevišķi, ja tai ceļ priekšā tik interesantas Eiropas etniskas grupas tautasdziesmas un tautas dejas. Un, otrkārt, kompozicija, kuŗā redzama komponista izveicība instrumentācijā un uzbūvē, nav tikai dažādu dziesmu un deju popurijs, bet gan tā ir kompozicija ar labi veidotu formu, bagāta mūzikāliem sasprindzinājumiem, atslābumiem un kāpinājumiem, kas veikli saista melodiju dažādās daļas drāmatiski mūzikālā darbā, kuŗš sevišķi iederīgs kā ievadījuma priekšnesums simfoniskam koncertam. Latvju rapsodija sākas spēcīgi, un cauri kāpinājumu serijai, kuŗā tautasdziesmu melodijas iesaistītas ar labu mūzikālu efektu, rapsodija sasniedz saviļņojuma augstāko pakāpi ar varenu, spēcīgu un iespaidīgu Latvijas himnu un nobeidzas ar vēl vienu augstāku kāpinājumu kompozicijas beigu pasažā. Latvju rapsodiju diriģēja Eizenbergs ar ļoti mūzikālu žestu, uz to Eizenbergam ir speciāls talants. Latvju rapsodijas mūzikai un autoram publika devīgi aplaudēja."

E. Zirnītis.

Jūs esat vienmēr gaidīti pie

Robertson

CHEV — OLDS

1515 DANFORTH

Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Hans Plaude

HO 6 - 1131

Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.

AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 6000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

Robertson

Chevrolet

Oldsmobile

25 gadus vienā vietā

1515 Danforth

HO 6—1131

PIEGĀDĀ NEKAVĒJOTIES

Noteikti griežaties pie HANSA PLAUDES, lai parāda

1965. gada

Chevrolet un Oldsmobile modeļus

PEKINGA...

(Pārnesums no 1. lpp.)

pēdējā laikā Sav. Valstu sūtniecības protesti kļuvuši tik skaļi, ka tos krievi vairs nevar uzdrošināties neievērot. Notikumi aziātu studentu demonstrāciju laikā Sav. Valstu sūtniecības priekšā Maskavā Pekingu vairāk kā apmierināja. Ķīnieši savu nostāju tālāk pasvītroja, demonstrējot Padomju Savienības sūtniecības priekšā Pekingā — nedzirdēta rīcība komūnistu Ķīnā.

Ar Maskavas demonstrāciju palīdzību komūnistu Ķīna tagad iniciatīvu atkal pārņēmusi savas rokās, atstājot krievus daudz neizdevīgākā defensīvā lomā.

Pekingas prese Maskavas demonstrācijas apskata ļoti zīmīgā veidā. Piemēram, krievu policija un armijas vienības sargājušas Sav. Valstu sūtniecību *pret kādu briesmīgu ienaidnieku . . . kāds padomju ģenerālis* personīgi vadījis pretamerikānisko studentu demonstrāciju apspiešanu u. t. t.

GROMIKO LONDONĀ

Padomju Savienība nepiekrīt Anglijas proponētām Vietnamas sarunām.

Londonā piecu dienu vizītē ieradās Padomju Savienības ārlietu ministrs Gromiko — ne tik daudz, lai runātu par ārpolitiku kā par Kosigina un Anglijas ministru prezidenta apmaiņu braucieniem.

Anglijas valdība bijusi spiesta nākt pie atziņas, ka Padomju Savienība nav ieinteresēta Vietnamas konflikta miermīlīgai atrisināšanai un, ka tādēļ tā n: dos piekrišanu starptautiskām sarunām. 1954. gadā, kad Ženevā debatēja par Indoķīnu, Padomju Savienība un Anglija bija šīs konferences priekšsēži. Gromiko noraidīja Anglijas konferences domu, bet pats nespēja nākt klajā ne ar kādiem jauniem priekšlikumiem no savas puses.

Šīs nedēļas sākumā Sav. Valstu bumbvedēji, skaitā ap 100, uzbruka komūnistu municijas noliktavām tikai 100 jūdžu no galvaspilsētas Hanojas. Kādā citā uzbrukumā amerikāņi un dienvidvietnamieši spragstbumbām un degbumbām uzlidoja kādai komūnistu partizānu slēptuvei.

TITO NESPĒJ PĀRLIECINĀT NEITRĀLOS

Belgradē, kā tagad nācis atklātībā zināms, nesen notikusi interesanta konference kuŗā piedalījušies Dienvidslavijas ārlietu ministrijas pārstāvji un divpadsmit militāriem paktiem nepiederošu valstu sūtņi. Konferences pamatā bijusi prezidenta Tito vēlēšanās parakstīt kopīgu deklarāciju, nosodot Sav. Valstu politiku Vietnamā un prasot visam ieinteresētām valstīm uzsākt sarunas par Vietnamas problēmas atrisināšanu. Konferencē piedalījās Alžīrija, Afganistāna, Ceilona, Kuba, Kipra, Abesinija, Gāna, Indija, Mali, Tunisija un Apvienotā Arabu Republika. Sīriju pārstāvēja kāds diplomātisks novērotājs.

Pavirši paskatoties varētu likties, ka apgšminētā izlase būtu gatava parakstīt jebko Tito priekšā celtu, vērstu pret Sav. Valstīm.

Bet Tito piedzīvoja negaidītu pārsteigumu. Vesela rinda sūtņu kategoriski atteicās parakstīt viņa deklarāciju vienpusīgi nosodot Vašingtonas politiku Vietnamā. Pat Apvienotā Arabu Republika aizrādījusi, ka neesot nekāda prāta nosodīt tikai vienu pusi, Sav. Valstis, nepieminot komūnistus. Tādos uzskatos bijuši arī daudz citi neitrālo valstu diplomāti, paskaidrojot, ka Sav. Valstu nosodīšanas gadījumā tāda pat izturēšanās nepieciešama arī pret Ziemeļvietnamu un komūnistu Ķīnu. Tito deklarācijai bija arī vēl kāda cita vājā puse. Viens otrs viņu neatbalstīja tādēļ, ka nepatika viņa mēģinājums nemesties pārējiem neitrālistiem par kakla kungu un diktēt viņu politiku.

VAI NASERS GATAVOJAS KAŖAM?

Bonna nodibina diplomātiskas attiecības ar Izraēlu. Arabi uzbrūk Rietumvācijas sūtniecībām. Naseram neizdodas panākt pilnīgu boikotu pret vāciešiem.

Pēc ilgākas lašpošanas Rietumvācija un Izraēla nolēmušas nodibināt diplomātiskas attiecības. Šim solim paredz nopietnas politiskas konsekvences visā arabu pasaulē. Atsevišķi strāvojumi redzami jau tagad.

Rietumvācijas sūtniecības darbinieki Kairo jau sākuši saiņoties. Tiklīdz Rietumvācijas un Izraēlas diplomātiskās saites *kļūs oficiālas, Bonnai tādu vairs nebūs ar Kairo un veselu rindu citām* arabu valstīm. Naseram par lielu nepatiku gan ne ar visām. Līdz šim gandrīz visas arabu valstis saņēma *Rietumvācijas saimniecisko palīdzību.* Tādas kā Alžīra, Tunisa un Lībija nedomā riskēt ar šīs palīdzības zaudēšanu.

Lai šķelšanās ar Rietumvāciju būtu galīga, prezidents *Nasers* gatavojas atzīt *Austrumvācijas* valdību. Bet arī šoreiz visas arabu līgas valstis nav simtprocentīgi aiz viņa.

Kad kļuva zināms, ka pārvarēti visi šķēršļi diplomātisko attiecību nodibināšanai starp Rietumvāciju un Izraēlu, Bagdadē apmēram 10.000 liels ļaužu pūlis sāka maršēt uz vācu sūtniecību, kuŗai demonstrāciju rezultātā izdauzīts daudz logu un aizdedzināti divi apakšējie stāvi.

Apvienotās Arabu Republikas prezidents Nasers cerēja, ka viņa nostāja pret Rietumvāciju apvienos visu arabu līgu, bet tas nav noticis. Atsevišķos gadījumos pat runā par vēl lielāku šķelšanos. Damaskā, piemēram, sīrieši uzbruka Tunisas sūtniecībai, jo prezidents Burgiba negrib piedalīties visas arabu pa*saules boikotā pret Rietumvāciju.* Kopā ar Tunisu noteikti stāv Alžīra un Lībija, iespējams, ka arī vēl citas.

Kā Kiprā tā Vidējos Austrumos notikumi liecina par vispārējā saspīlējuma sākumu, kas var radīt tālākus sarežģījumus. Pretinieki protams būs Izraēla un arabu pasaule. Pēdējai stip*ri tālāk nākusi Padomju Savienība,* kas Naseram iedevusi pietiekamus jūras spēkus kā Izraēlas kaŗa tā tirdzniecības flotes iznīcināšanai.

Mūsu mīļā mamīte un omamīte

META ĀBOLS, dzim. PAUL

Dzimusi 1894. g. 7. decembrī Rīgā, aizmigusi mūža dusā 1965. g. 8. martā. Zemes klēpī guldīta 11. martā Greenwood kapos, Allentaunā.

Kad mana dvēsle šķirsies,
no dziesmu lejas šīs —
tā mīlestības dziesmu
sev līdzi aiznesīs.
Fr. Bārda.

Pēc viņas skumst:
MEITA, ZNOTS un MAZBĒRNI TORONTO
MAZMEITAS un PIEDERĪGIE ŅUJORKĀ un KALAMAZŪ.

Līvija Bīrava

dzimusi 1903. gada 20. aprīlī,
mirusi 1965. gada 13. martā Toronto.

SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU DRAUDZES TORONTO PALĪDZĪBAS FONDS.

Modri..,

(Pārnesums no 1. lpp.)

Pārrunāja arī latviešu skautisma 50 gadu jubilejas atzīmēšanu 1967. g. Nolēma, ka plānotā 50 gadu atceres izdevuma vietā jāsagatavo skautisma darbībai nepieciešams izdevums ar nodarbības vielu mazskautiem un skautiem. Jubilejas nometnes jautājumā pieņēma pilnvarnieku padomes priekšlikumu, ka nometnes priekšdarbu ievadīšana un vadības izraudzīšana piekrīt CVB. Laika un vietas (kas vēlams 1967. g. augusts) izraudzīšanu atstāja vadībai. Apspiesto skautu un gaidu nometnes veidošana atbalstāma. Komplektējams latviešu reprezentācijas pulciņš no ASV un Kanadas jendām. Konferences un sagaitas ASV un Kanadas jendu vadītājiem rīkojamas katru otro gadu — nākošā paredzama 1967. g. pavasarī. Katru otro gadu rīkojamas arī roveru cilts sagaitas. Sakopojami un izdodami trimdas skautu darbības noteikumi un piemērojami tagadējiem apstākļiem. Katram CVB loceklim jāizstrādā noteikumi par savu nozari.

Konferenci beidza ar dziesmu Svēts mantojums.

J. F.

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

Lūdzu klausaities pirmo un vecāko garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā devītā gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs.

TORONTO

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont., tel. OX 9 - 3331 Toronto Sv. Andreja baznīcā

Svētdien, 21. martā, plkst. 3 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu komitejas gadskārtējs bazārs. Svētdienas skola.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510. Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. Avenue, Toronto 7;200 Balmoral

21. martā, plkst. 11 Ciešanu laika dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Plkst. 6 vakarā Garīgs koncerts.

28. martā, plkst. 11 Ciešanu laika dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība. Pēc dievkalpojuma draudzes gadskārtējā pilnsapulce.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

28. martā, plkst. 2 p. p. Ciešanu laika dievkalpojums un svētdienas skola.

SARNIJA

Sestdien, 27. martā, pl. 4 p. p. latviešu dievkalpojums Sarnijas lut. baznīcā. Prāv. A. Skrodelis.

BRAMPTONA

21. martā, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., South.

21. martā, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skolu; plkst 11 dievkalpojums; plkst. 10.15 stunda abām bībeles klasēm; plkst 5 draudzes dāmu *komitejas* sanāksme mācītāja *mājā.*

SV. KATARINAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

21. martā, pl. 3 p. p. Ciešanas laika dievkalpojums ar dievgaldu.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. baznīca, Oxford un Colborne St.

28. martā, pl. 1.30 p. p. Ciešanu laika dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 5:95.

Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 [illegible] brook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā

21. martā, plkst. 2 pp. priekšlieldienu dievkalpojums. Jauniešu iesvēte 23. maijā.

OTAVA

***Otavas latviešu ev. - lut. Miera* draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 3906.**

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās *plkst. 8 Bībeles vakari* [illegible] Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONES

Toronto latviešu misiones [illegible] tējie dievkalpojumi notiek [illegible] dienās plkst. 8 vakarā — [illegible] set Road, Scarboro, Stop 19.